

2013. gada pavasaris

www.lu.lv

**Gunta Krūmiņa –
zinātniece,
pasniedzēja,
gandrīz kā mamma**

**Kādas
stipendijas
var iegūt
1. kursa students?**

**Erasmus
programmas
piedzīvojumu stāsti**

**Studenti
sporto naktī**

**Jauna
interneta vietne
literatūras kritikai**

Studijas – nākamais solis plašajā pasaulē

LU Fizikas un matemātikas fakultātes asociētā profesore Gunta Krūmiņa.
Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

Gunta KRŪMIŅA,

LU Fizikas un matemātikas fakultātes asociētā profesore

Pienācis pavasaris – laiks, kad lielākā daļa skolēnu izlemj turpināt iegūt jaunas zināšanas un prasmes. Zini, tas ir viens no pareizākajiem ceļiem! Studijas ir nākamais zināšanu apguves līmenis, un tajā ir ļoti daudz izaicinājumu un interesantu pavērsieni. Laiks, kas būtiski ietekmēs tavu turpmāko dzīvi.

Latvijas Universitātes pasniedzēji būs kolēģi, kuri parādīs ceļu uz jaunām zināšanām, taču tās apgūt – tas būs tavā ziņā. Nebūs viegli, taču būs aizraujoši uzzināt jaunas teorijas, apgūt jaunas prasmes un iemaņas, iepazīt jaunas personības.

Esmu sastapies ar pirmā kursa studentiem, kuri šaubās, vai pareizi izvēlējušies studiju programmu. Tāpēc aicinu ikvienu skolēnu izmantot iespēju apmeklēt informatīvās dienas, ko piedāvā Latvijas Universitāte, lai iegūtu plašāku informāciju par studijām un būtu iespēja aprunāties ar pasniedzējiem un studentiem par kādu konkrētu studiju virzienu.

Studijas – tas ir liels un smags darbs, kas jāpaveic, taču zināšanas, kuras tu iegūsi, ļaus tev doties tālāk un sasniegt vairāk. Pasniedzēji un studiju programmu direktori pielāgo studiju kursus mūsdienu prasībām, taču atceries, ka arī tavs padoms kādreiz var noderēt. Noteikti nāc un izsaki ierosinājumus, ja redzi, ka vari palīdzēt uzlabot studiju kvalitāti, un dod savu ieguldījumu augstākajā izglītībā.

Iestājoties augstskolā, neviens nezina, kāds ceļš būs ejams pēc tam. Tāpēc studiju laikā ikvienam studentam būtu ne tikai maksimāli jāatver jaunas zināšanas, jāapgūst prasmes un iemaņas izvēlētajā zinātņu jomā, bet arī jāizmanto iespējas, ko dod Universitāte ārpus studijām, – sportot, dejot, dziedāt, spēlēt teātri utt.

Studē un iesaisties Universitātes aktivitātēs, un kopīgiem spēkiem mēs spēsim mainīt savu apkārtni, tātad arī savu valsti. Ikvienam roka jāpieliek, lai darbi uz priekšu iet!

<i>Andra Čudare</i> «Gada pasniedzējs 2012» – optometristu mamma Gunta Krūmiņa	3
<i>Santa Margeviča</i> Kā padarīt mācīšanos aizraujošu?	6
<i>Evija Zača</i> Novadu spēles – saikne starp Universitāti un vidusskolu	7
<i>LU Preses centrs</i> Ar jaunu skatu uz studijām mājās	8
<i>LU Preses centrs</i> Zibens ātrumā studenti attīsta uzņēmējdarbības prasmes	9
<i>Aija Uzula</i> Ielūkojies LU Bibliotēkas dārgumu skapī!	10
<i>LU Preses centrs</i> Pārbaudīt, vai studentu kurpes der	12
<i>Jeļena Poļakova</i> Stipendijas centīgākajiem un motivētākajiem	13
<i>Anete Enikova</i> LU studenti studentiem – vienoti dažādībā	14
<i>LU Preses centrs</i> Kerkoviusa nams: LU Humanitāro un sociālo zinātņu pētījumu centrs un Bibliotēka	16
<i>Anete Bertholde</i> Ballīte sporta zālē jeb LU nakts turnīri	18
<i>LU Preses centrs</i> Fakultāšu skolas skolēniem paver apvāršņus	20
<i>Indra Gleizde</i> Brīva vieta kritikai	22
<i>Emīls Veide</i> Saules aptumsums ķenguru zemē	24
<i>LU Preses centrs</i> Galvenais ir uzdot jautājumus	26
<i>LU Preses centrs</i> LU Gada balvas atradušas savus īpašniekus	26
<i>LU Preses centrs</i> Studiju kvalitāti Universitātē apliecina Eiropas eksperti	27
Aktuāli notikumi Latvijas Universitātē no 2012. gada novembra līdz 2013. gada februārim	28
Studiju programmas Latvijas Universitātē 2013./2014.	30

Latvijas Universitātes izdevums. Iznāk kopš 25.09.1922.
ISSN 1691-8185. Reģistrācijas apliecība nr. 535
© Latvijas Universitāte, 2013
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz izdevumu obligāta

Izdevumu sagatavojis: LU Preses centrs, LU Akadēmiskais apgāds
Raiņa bulvāris 19–127, Rīga, LV-1586
Tālrunis: 67034329, e-pasts: info@lu.lv
<http://www.lu.lv/almamater>

Atbildīgās par izdevumu: Andra Briekmane, Keta Selecka-Trušinska.

Rakstu autori: Anete Bertholde, Andra Čudare, Anete Enikova,
Indra Gleizde, Santa Margeviča, Jeļena Poļakova, Aija Uzula,
Emīls Veide, Evija Zača

Tulkojums angļu valodā: LU Humanitāro zinātņu fakultātes
profesionālās maģistra studiju programmas «Rakstiskā tulkošana»
studente Andžela Berķe

Vāka foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

Maketētāja: Ieva Tiltiņa

Korektore: Gita Bērziņa

Gunta Krūmiņa

LU Fizikas un matemātikas fakultātes Optometrijas un redzes zinātnes nodaļas asociētā profesore.

Vadošā pētniece, projekta par redzes skrīningu zinātniskā vadītāja.

Optometriste–konsultante Dr. Lūkina acu klīnikā «Occo».

Aktīvi darbojas Fizikas un matemātikas fakultātes domē un LU Senātā.

Latvijas optometristu un optiķu asociācijas Kvalifikācijas padomes priekšsēdētāja.

Dzīves moto: izmantot katru jaunu iespēju, ko dzīve dod!

Grāmatas: visjaukākās ir bērnu un jauniešu grāmatas – tajās ir daudz brīnumu un vienkāršības, tā ir iespēja atslēgties no sarežģītās dzīves un pasapņot.

Vaļasprieki: ceļojumi – tuvi un tāli (ļoti patīk pašai tos izplānot).

Ieteikums: izmēģināt mēnesi dzīvot bez televīzijas – tik daudz var paspēt paveikt, un vēl laiks paliek pāri, lai vakarā ģimenes lokā uz mājas lieveņa malkotu tēju un aprunātos par dzīvi un sapņiem.

Gunta Krūmiņa, saņemot studentu pateicības balvu «Gada pasniedzējs 2012».

Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

«Gada pasniedzējs 2012» — optometristu mamma Gunta Krūmiņa

Andra ČUDARE

Latvijas Universitātes (LU) Studentu padomes rīkotajā Gada balvā 2012 Fizikas un matemātikas fakultātes Optometrijas un redzes zinātnes nodaļas asociētā profesore Gunta Krūmiņa uzvarēja nominācijā «Gada pasniedzējs». Pieteikumu, viņai nezinot, uzrakstīja studenti, pasniedzēju raksturojot šādi: «Gunta Krūmiņa ir studentu draugs un padomdevējs, kas nāk no mazas nodaļas, bet dara lielus darbus! G. Krūmiņa ir čakls darbarūķis, kuras darbību LU mērogā varbūt ne visi var pamanīt un novērtēt, bet Optometrijas nodaļai šis rūķītis ir neaizstājams un nenovērtējams! LU Studentu padomes Gada balva ir lieliska iespēja, lai klusām sadotos rokās un pateiktos par G. Krūmiņas darbiem.»

To, ka uzvarētāji balva ir nozīmīga, liecina viņas darbavietā – LU Cietvielu fizikas institūta kabinetā – uz plaukta noliktais diploms un balvas statuete.

– Vēlreiz apsveicu! Ikdienā cilvēki cits citam bieži nepasaka tik nepieciešamo vārdu «paldies». Balva «Gada pasniedzējs» varētu būt kā liels paldies no jūsu studentiem.

– Paldies! Kad saņēmu e-pastu, ka jāierodas uz ceremoniju, bija ļoti pārsteigta, jo nezināju, ka studenti mani pieteikuši. Viņi pa

kluso bija savākuši informāciju par mani un uzrakstījuši pieteikumu Gada balvai. Kad ceremonijā kā uzvarētāju nosauca manu vārdu, neticēju. Sajūta kā studentam pirms eksāmena – uztraukums bija liels.

Pēc tam izlasīju pieteikumu – nekas samelots nebija. Pēc dabas esmu darbarūķis, tas laikam man ierakstīts zvaigznēs.

Pārsteigums bija arī 2011. gadā iegūtā balva kā čaklākajai pasniedzējai Fizikas un matemātikas fakultātē. Man ir arī vairākas balvas par zinātniskajiem sasniegumiem, tomēr lielu daļu plauktos aizņēmis nevis diplomi, bet pašreizējā projekta materiāli.

– Pie kādiem projektiem pašlaik strādājat?

– Tas ir projekts, kas saistīts ar skolēnu redzes skrīningu. Mērķis ir apjaust, kādas ir skolas vecuma bērnu redzes problēmas. Ikdienā daudzas stundas tiek pavadītas pie datora, tādēļ pasaulē šīm problēmām sāk pievērst lielāku uzmanību. Ja daudzas stundas sasprindzinām redzi, tā ar laiku vairs tik labi neklausas. Projektā vēlamies uzzināt, kādas redzes problēmas ir Latvijas skolēniem, un izstrādāt metodiku, kā ikviens skolēns pats var pārbaudīt savu redzi. Esam apsolījuši pārbaudīt redzi 10 000 skolēniem, tādēļ plauktos krājas arvien vairāk materiālu. Projekts ilgst nepilnus trīs gadus un jau šogad noslēgsies, taču redzam, ka 30% skolēnu redzes tuvuma funkcijas ir izmainījušās. Projekts ir apjomīgs, manā uzraudzībā ir 37 cilvēki. Nopietns organizatoriskais darbs.

1997. gads. Pirmais optometristu izlaidums. Gunta Krūmiņa – otrā no kreisās. Foto no privātā arhīva

– Jūs bijāt viena no četrām studentēm, kas savulaik pirmās pabeidza optometrijas bakalaura programmu.

– Nebiju plānojusi studēt optometriju. Gribēju kļūt par matemātikas skolotāju, mēdzu mācīt savus klasesbiedrus un jaunākos bērnus, man tas ļoti patika. Informācijas diena augstskolā izšķīra manu likteni. Mums izskaidroja, kas ir optometrija, jo līdz tam optometristu Latvijā īsti nebija. Man skolā paveicās matemātika, fizika un bioloģija, tādēļ optometrija bija vieta, kur to visu apvienot. Lai gan kursā bijām desmit, pabeidzām četras meitenes, es tajā skaitā. Mums uzreiz piedāvāja strādāt optikā, trīs piekritām, ceturttā meitene aizgāja strādāt žurnālistikas un sabiedrisko attiecību lauciņā. Ar viņām joprojām uzturu kontaktu. Kad parādījās profesionālā optometrijas programma, iestājos tajā.

– Pastāv uzskats, ka optometristi ir acu ārsti.

– Optometrija ir kā zupa, kurā atliek vien piebērt sāli un to baudīt, jo tā sevī apvieno fiziku, nedaudz ķīmiju, bioloģiju un pat ekonomiku. Optometriju ir vērts studēt tikai tad, ja ir aicinājums palīdzēt citiem cilvēkiem. Optometrists ir atbildīgs par savu rīcību un gala rezultātu. Jo tas, ko optometrists pārbauda, izraksta un iesaka klientam, ietver lielu atbildību. Daudzus studentus uzrunā šajā programmā apvienotās zinātnes, kas dzīvē var noderēt jebkurā situācijā. Pazīstu cilvēkus, kuru *fizmatiskais* gars un loģiskā domāšana pēc studijām palīdz darboties arī citās sfērās. Te iemāca soli pa solim risināt problēmas, balstoties uz zināšanām, prasmēm.

Optometristi neārstē, bet nosaka redzes defektus, ko var labot ar redzes korekcijas līdzekļiem – brillēm, kontaktlēcām. Lai nezaudētu prakses iemaņas, reizi nedēļā strādāju par optometristi. Tas palīdz gan apjaust mūsdienu cilvēka redzes problēmas un izskolot jaunos optometristus, jo viņiem jāaug līdzī pārmainām, gan studiju programmā ieviest izmaiņas, akcentēt svarīgākos aspektus.

«STUDENTA DŽĪVE IR NEPĀRTRAUKTA DARBĪBA, PASNIEDZĒJS IR PALĪGS PANĀKUMU SASNIEGŠANAI»

– Vai optometristam nav jābūt arī psihologam?

– Ir. Es parasti mācu, ka 30% ir mehāniskais darbs, ko veicam saistībā ar redzes korekciju, un viss pārējais ir sadarbība ar

cilvēku – jāizprot viņa vēlmes, sūdzības, jāatrod pareizais risinājums – jāsaprot cilvēks no brīža, kad viņš sper pirmo soli kabinetā.

Jaunajiem optometristiem trūkst pieredzes, kā novērtēt cilvēku. To augstskolā nemāca, to jaunie speciālisti iemācīsies dzīvē. Galvenais ir vēlme gūt zināšanas un prasmes.

– Tātad augstskola tikai norāda virzienu, jāturpina attīstīties pašam arī pēc studijām.

– Optometrists nevar gulēt uz vecajiem lauriem, nepieciešams sevi nepārtraukti pilnveidot, jo mainās gan zinātne, gan optometrijas iekārtas. Ar laiku var atklāt problēmas, kuras iepriekš bija neatrisināmas.

– Arī Gada balvas pieteikumā studenti rakstīja, ka jūs protat studentus iedvesmot. Motivēt citus nav viegli. Kas jūs pašu motivē un iedvesmo?

– Nezinu, vai iedvesmoju studentus, taču cenšos uzturēt dzīvību. Ja tev patīk darīt savu darbu un to dari ar sirdi un dvēseli, tas ir galvenais, kas motivē. Darbs, kas jāveic ar sakostiem zobiem, nesniegs pozitīvus rezultātus.

Man nepatīk rutīna, tādēļ pedagogiskajā darbā vai projektos jāatrod radošuma dzirksts. Kā pasniedzēja varu veco mācību metožu vietā radīt jaunus. Leklausos studentos, katru gadu nedaudz mainu nodarbību saturu, eksperimentēju. Studenta dzīve ir nepārtraukta darbība, pasniedzējs ir palīgs panākumu sasniegšanai, tādēļ mēģinu palīdzēt studentos atklāt radošumu. Studijas ir radošā darbnīca, kas palīdz atrast savu vietu dzīvē.

– Gada balvas pieteikumā studente Līga Zaķe minēja, ka jūs esat «*optomamma*, kas vienmēr parūpējas par visiem cālēniem».

– Katram cilvēkam ir sava misija. Man gribas, lai maniem studentiem viss ir kārtībā. Tādēļ viņi var droši nākt un lūgt padomu. Man ir vairāk nekā simts mazo cālīšu, atliek vien par viņiem rūpēties.

Gunta Krūmiņa 1998. gada Dziesmu un deju svētku laikā. Foto no privātā arhīva

Optometrijas studentes mācību procesā. Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

– Kā jums pietiek laika visiem un visam?

– Nākas kādam nozagt laiku, visbiežāk ģimenei. Kad visi nolikti gulēt, gadās arī pastrādāt vakaros pēc desmitiem. Pasniedzēja darbs nav ielikams noteiktos laika rāmjos, jo ir arī jāgatavojas nodarbībām, jālabo pārbaudes darbi.

Jāprot sevi labi organizēt, varbūt ar gadiem esmu iemācījusies izvīrīt prioritātes, fokusējoties uz steidzamākajiem darbiem. Laikus veicu iestrādes, neatliekot visu uz pēdējo brīdi.

«VAIRĀK UZMANĪBAS VARU PIEVĒRST TIEM, KAS VISU DARA LAIKUS»

Studiju gados ar to bija grūtāk, taču pat skolas laikā centos visu izdarīt laikā. Mēģinu studentiem iegalvot, lai neatliek darbus uz pēdējo brīdi, bet tāpat visiem tas neizdodas. Vairāk uzmanības varu pievērst tiem, kas visu dara laikus, tādēļ arī viņu darbi ir kvalitatīvāki.

– Tūlīt noslēgsies darbs ar pašreizējo projektu, būs vairāk brīvā laika.

– Top jau nākamais projekts. Fantāzijā uzburtu ierīce, ar kuru diagnosticēt redzes pārslodzi. To varētu piestiprināt, piemēram, pie datora, un brīdī, kad redze ir pārslogota, iedegtos sarkana lampiņa. Dzeltēnā apzīmētu to, ka vēlams atpūsties.

– Kas ir augstākais punkts, kurā jūs gribētu uzkāpt?

– Nevaru pateikt augstāko, bet nākamais pakāpiens akadēmiskajā izaugsmē – kļūt par profesori. [Šobrīd G. Krūmiņa ir asociētā profesore. – A. Č.]

Mēģinu nospraust un sasniegt tuvākus mērķus. Ik pa laikam domāju, ka Dievs redz to lielo mērķi, līdz kuram man jānonāk. Pat ja novirzos no tā, mani atkal noliek uz kāpnītēm, pa kurām jāiet. Jā, ir bijuši brīži, kad gribas aiziet no šī darba, jo šķiet, ka ir pārāk grūti un sarežģīti, taču negaidīti parādās lieliska iespēja, piemēram, uzrakstīt projektu un īstenot idejas. Dievs augšā laikam zina, ko grib ar mani darīt, varu tikai mēģināt pakļauties un īstenot mērķus.

– Ja būtu vairāk brīvā laika, kā jūs to izmantotu?

– Es noteikti gribētu ceļot, kā arī atsākt dejojot tautas dejas un iemācīties labāk dejojot sporta dejas. Savu dēlu vedu uz sporta deju nodarbībām un lūdzu, lai viņš man iemāca kādu soli. Man ļoti patīk daba. Ceļojot pa Latviju, izdomāju maršrutu un pieturas punktus,

kas noteikti jāredz. Kurzemes puse jau apceļota, jo vasarās atpūšos Tukumā, kas ir starta punkts ceļojumiem.

Esmu piedalījies arī *fizmatu* laivu braucienā un to iesaku izmantot katram studentam. Tā ir iespēja iegūt jaunus kontaktus, vien līdzi jāpaņem maiņas drēbes, ja gadās samirkt. Šāds laivu brauciens ir drastisks saliedēšanās pasākums, jo esi laivā, no kuras nevar izkāpt un aiziet, kad sagribas.

– Fizmatiem 27. aprīlī būs absolventu salidojums. Kāda ir sajūta būt vienai no lielās saimes?

– Ikdienā to saimi nejūt, jo Cietvielu fizikas institūts ar optometriem ir kā atsevišķa saliņa. Ja gribas sajūst lielo saimi, jābrauc uz Fizikas un matemātikas fakultāti.

– Kādam jābūt topošajam optometristam un īstenam fizmatam?

– Apņēmīgam, ar vēlmi gūt jaunas zināšanas. Latvijā daudz ko var sasniegt ar radošumu, un, ja ir labs risinājums, tas var pārvērst kādu lielu procesu uz priekšu. Pati neesmu sabiedriski aktīvs cilvēks, bet klusais darbarūķis. Man patīk sagādāt citiem prieku un rezultātu baudīt no malas. Gribētos, lai studenti nečikst, ka kaut kas ir nekvalitatīvs, bet nāk ar saviem ierosinājumiem, kā palīdzēt. Novēlu studentiem atrast sevī radošumu, strādāt un mācīties ar atbildību, vēlmi nodot nākamajām paaudzēm ko labu.

LU Studentu Gada balvas pieteikuma pēdējais teikums precīzi atklāj, kāda ir Gunta Krūmiņa studentu acīs: «Kaut vairāk būtu tādu pasniedzēju, kas studentus patiešām iedvesmo un neatstāj vienaldzīgus!»

Lecturer of the Year 2012: Gunta Krūmiņa, the Mother of the Optometrists

Gunta Krūmiņa, the associated professor of the Department of Optometry and Optical Science of the Faculty of Physics and Mathematics, has won the Lecturer of the Year award at the Annual Award 2012 organized by UL Student Council. In the competition application, which was written without the professor knowing, the students praised her responsiveness and ability to inspire naming her the mother of the optometrists and a hard worker. G. Krūmiņa is one of the first four students who graduated the Bachelor of Optometry study programme. Currently, she runs a project for vision screening in schools and wants to implement a study on visual overload. Her key to success is avoiding postponing everything until the last minute and finding a creative spark in every job.

Kā padarīt mācīšanos aizraujošu?

Santa MARGEVIČA,
LU Dabaszinātņu un matemātikas izglītības centra projekta koordinatore

Pašā gada sākumā, 4. janvārī, Latvijas Universitātes (LU) Lielā aula bija radošu ideju, aktivitāšu, skolēnu un skolotāju pārpilna. Uz LU Dabaszinātņu un matemātikas izglītības centra organizēto pasākumu «Nāc un dari kopā ar mums!» Universitātē bija sapulcējušies ķīmijas, fizikas, bioloģijas, matemātikas un ģeogrāfijas skolotāji ar saviem audzēkņiem no visas Latvijas, lai dalītos pieredzē, kā eksaktos mācību priekšmetus mācīties efektīvi, ar prieku un aizrautību. Daudz kas tika izmēģināts uz pašu ādas.

Skolotājas Līgas Sausiņas virtuālā laboratorija darbībā. Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

lesaista satelītus un citas tehnoloģijas

Vairāk nekā simts 7.–9. klašu skolēnu vadītā radošās darbnīcas un piedalījās tajās. Tika izspēlēti fizikas triki, rādīti eksperimenti, atminēti «kartupeļa noslēpums», atbildēti uz jautājumu, kā noķert radioviļņus, un veiktas daudzas citas aktivitātes. Dalībnieki izmēģināja spēkus arī eksakto uzdevumu konkursā, kurā skolotāji ar skolēniem vienotās komandās atbildēja uz āķīgiem jautājumiem un atjautīgi izmantoja skolā gūtās zināšanas. Kā veiksmīgākos konkursā sevi pierādīja Smiltenes ģimnāzijas komanda. Otro vietu izcīnīja Cēsu 2. pamatskolas komanda, 3. vietu – Daugavpils Centra vidusskolas komanda.

Kamēr skolēni aktīvi iesaistījās darbnīcās, skolotāji dalījās pieredzē par praktiskām un inovatīvām mācību metodēm – kā efektīvāk rosināt skolēnus būt uzņēmīgiem un radošiem, kā darboties kā pētniekiem, kā izmantot informācijas tehnoloģiju priekšrocības, kā vadīt stundas arī ārpus klases (dabā, uzņēmumā, zinātnes centros u. c.).

Piemēram, Pumpuru vidusskolas skolotāja Vēsma Vijupe prezentēja ideju stundai datorklasē, atklājot, kā ar programmas *Google Earth* palīdzību apkārtējās vides problēmas iespējams padarīt skolēniem personīgi nozīmīgas. Lietojot programmu un atzīmējot vides problēmas savas mājas apkārtnes satelītattēlā, diskutējot par iespējamiem risinājumiem, skolēni saistošā veidā apgūst vides problēmas un mācās tās risināt.

Siguldas Valsts ģimnāzijas skolotāja Līga Sausiņa demonstrēja pašas izstrādātos virtuālos laboratorijas darbus bioloģijā 7. un 8. klasei, tie ļauj virtuāli izpētīt zieda uzbūvi, interaktīvi noteikt augus un kukaiņus, kā arī doties virtuālā pārgājienā, lai vērotu putnus. Darbos tiek izmantotas augstas kvalitātes digitālās fotogrāfijas, kā arī videofilmu fragmenti, kas dod iespēju pētīt dzīvo dabu jebkuros laika apstākļos un gadalaikā. «Galvenais nosacījums, lai skolēni būtu ieinteresēti mācību procesā, ir iespēja būt aktīvam mācību procesa līdzdalībniekam, just gandarījumu par lielākiem un mazākiem darbiem, kas izdodas. Dabaszinātņu mācību priekšmetos nozīmīgai mācību procesa sastāvdaļai ir jābūt pētniecībai,

ar to saprotot pētniecību plašākā nozīmē – tā ir informācijas apkošana un izpēte, praktiskās pētnieciskās darbības, gan izmantojot «dzīvus» pētniecības objektus, gan modelējot pētniecību ar tehnoloģiju palīdzību, novērojumu un eksperimentu rezultātu analīzi un skaidrošana. Es savā pedagoģiskajā darbībā daudz izmantoju tehnoloģiju priekšrocības, lai pienestu skolēniem klāt tos dabas objektus un parādības, kas citādi nav pieejami,» par savu pieeju stāsta skolotāja.

Izcilākajiem skolotājiem pasniedz Ekselences balvas

Dienas izskaņā LU Dabaszinātņu un matemātikas izglītības centra partneri – uzņēmumi – ar specbalvām apbalvoja skolotājus un skolu komandas, kas pasākuma gaitā sevi apliecināja kā radošākos un atraktīvākos. Par izcilu un inovatīvu ikdienas darbu ar skolēniem svinīgā ceremonijā Ekselences balvu saņēma fizikas, ķīmijas, bioloģijas un matemātikas skolotājas: Ingrida Brizga (Cēsu 2. pamatskola), Ilze Cīrule (Vecumnieku vidusskola), Sanita Baumane (Tukuma 2. pamatskola) un Diāna Sviklāne (Rīgas Valsts 3. ģimnāzija). Savu profesionalitāti balvas laureātes ir apliecinājušas gan ikdienas darbā, gan klātienē, sacenšoties ar citiem balvas pretendentiem LU rīkotā konkursā un pierādot, ka skolotāju veidotās stundas atbilst 21. gadsimta prasībām.

How to make learning exciting?

On January 4, teachers of chemistry, physics, biology, mathematics and geography as well as the 7th to 9th-grade students from all over Latvia gathered at the event 'Nāc un dari kopā ar mums!' (Come Along and Do It with Us!), which was organized by UL Natural Science and Mathematics Education Centre, to share their experiences in learning the exact science-related subjects in an efficient, joyful and exciting way. At the end of the day, the most creative and captivating teachers and school teams received rewards. In its turn, the Excellence Awards were given in a special ceremony to those teachers of physics, chemistry, biology and mathematics, who had proved their professionalism both in their daily work and on the spot by competing with the other award candidates in the competition organized by the UL.

Novadu spēles – saikne starp Universitāti un vidusskolu

Evija ZACĀ, LU Sociālo zinātņu fakultāte

Novadu spēles 2013. Foto: Alise Permaņicka

Janvāra sākumā Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātē (LU SZF) notika ceturtais Novadu spēles, kurās piedalījās rekordliels komandu skaits – 13 komandas. Tās izstrādāja un aizstāvēja idejas sava novada nākotnes uzlabošanai. Par uzvarētāju sīvā konkurencē kļuva Limbažu 3. vidusskola.

Jādomā par novada nākotni

Novadu spēļu tradīciju LU SZF aizsāka 2010. gadā, kad tajās piedalījās 12 komandas. Tā ir komandu spēle, kurā skolēni satiekas ar citu novadu jauniešiem un kopīgi izvērtē sava novada attīstības iespējas, salīdzina tās ar citu jauniešu redzējumu un diskutē par jauniešu nozīmi sava reģiona un Latvijas nākotnes veidošanā. Novadu spēļu mērķis ir veicināt vidusskolēnu interesi par reģionālo attīstību un pētniecību jauniešiem saistošā formā. Spēles kārtās tiek sabalansēti pētnieciskie un radošie uzdevumi.

Spēļu idejas autore un rīkotāja LU SZF profesore Aija Zobena uzskata, ka Novadu spēles veido saikni starp Universitāti un vidusskolu. «Reģionālā attīstība ir viena no tām jomām, kurā lēmumu pieņemšanā ir svarīgi izmantot sociālo informāciju. Veicinot interesi par novadu attīstības perspektīvām, ne tikai parādām, kā praksē var izmantot socioloģiskajos pētījumos iegūto informāciju, bet arī rosinām jauniešus labāk iepazīt savu dzimto vietu,» stāsta Aija Zobena.

Spēlē parasti piedalās novadu komandas 5–8 skolēnu sastāvā, kas skolotāja konsultanta vadībā sagatavo mājasdarbus – uz pētījumiem balstītus attīstības plānus par sava novada vietu reģiona attīstībā. Izstrādātos pētījumus vērtē žūrija, un, pamatojoties uz rezultātiem, komandas tiek aicinātas uz Sociālo zinātņu fakultāti – uz spēļu finālu.

Fināls sastāv no trim daļām. Sākumā komandas prezentē vizītkarti – stāsta par savu skolu, par novadu, sniedz tā raksturojumu un iezīmē attīstības perspektīvas. Pēc tam komandas piedalās erudīcijas konkursā par reģionālās attīstības jautājumiem.

Skolēnu prezentācijas vienmēr ir krāšņas un izdomas bagātas.

Foto: Alise Permaņicka

Pēc pusdienu pārtraukuma skolu komandas apvienojas pa divām, izveidojot vienu komandu. Apvienotajām komandām tiek dots uzdevums meklēt atbildes uz jautājumiem, kas skar aktuālas sociālās problēmas.

Iepazīst arī sociologu darbu

Ik gadu spēles dalībnieku pārstāvētie novadi liecina, ka izdomas piesaistīt jauniešus no visiem Latvijas reģioniem. Komandu vizītkartes parāda, ka vidusskolēni labi pārzina savu novadu kultūru un vēsturi.

Spēles laikā skolēniem ir iespēja iepazīties ar LU SZF – telpām, mācībspēkiem, studentiem, piedāvātajām studiju programmām u. c. Socioloģijas studenti un pasniedzēji iepazīstina ar sociologa profesiju un pētījumiem par reģionu attīstību, pastāsta par sociālo zinātņu vietu kopējā izglītības sistēmā un noderīgumu Latvijas kopējai attīstībai.

Šāda veida sociālo zinātņu popularizēšana ir devusi rezultātu – 2011. gadā bakalaura studiju programmā «Socioloģija» studijas uzsāka viena studente, kura bija piedalījusies Novadu spēlēs, bet 2012. gadā – divi studenti.

«Novadu spēlēs piedalījās divas reizes, diemžēl klātienē finālkonkursā tikai vienu reizi, 2011. gadā, kad kopā ar komandu ieguvām pirmo vietu. Konkurss pavisam noteikti bija stimuls dziļāk pētīt un no cita skatpunkta palūkoties uz savu dzimto novadu. Jāteic, ka abas reizes, gatavojoties Novadu spēlēm, uzzinājām interesantus faktus, kas raisīja pārdomas par savu novadu un dzīvi tajā. Dalība Novadu spēlēs ļāva gūt arī nelielu ieskatu par to, kas ir socioloģija, es iepazīnu fakultāti, līdz ar to var teikt, ka tas tomēr ietekmēja manu izvēli par labu šim studiju virzienam,» stāsta LU SZF 1. kursa studente Diāna Orlovska.

Savukārt Aija Zobena uzsver, ka Universitātes pasniedzējiem tā ir iespēja parunāties ar skolotājiem, vidusskolēniem. «Esam lielu pateicību parādā skolotājiem, kas palīdz sagatavoties pasākumam, jo tas ir apjomīgs brīvprātīgais darbs. Ceru, ka arī skolēniem tā ir lieliska iespēja vienu dienu iejusties fakultātes dzīves ritmā, satikties ar studentiem un pašiem savām acīm ieraudzīt, kā izskatās Universitātes auditorijas.»

The link between the university and the secondary school

The beginning of January saw the fourth 'Novadu spēles' (The Games of the Municipalities) competition, in which a record 13 teams took part. The participants developed and defended the ideas for improving the municipalities' future. After a fierce struggle, the winner of 'Novadu spēles 2013' became Limbaži Secondary School No. 3. These games encourage the students not only to think about the future of their native region, appraise its cultural heritage and exchange views in a meeting with their peers but also to learn more about the studies at the UL Faculty of Social Sciences and understand what the professional sociologists do.

Ar jaunu skatu uz studijām mājās

LU Preses centrs

Studentu apmaiņas programma *Erasmus* ir iespēja, kas studiju laikā jāizmanto! To atzīst visi, kas semestri pavadījuši citur, iegūstot gan jaunus draugus, gan iespāidus, zināšanas un pat mīlestību. Piedāvājam trīs iedvesmojošus Latvijas Universitātes studentu pieredzes stāstus par piedzīvojumiem Eiropas augstskolās.

Mainīja manu dzīvi

Elza Brundzule, LU Humanitāro zinātņu fakultātes studente. Bijusi *Erasmus* apmaiņas programmā Igaunijā (Tallinā)

«Sākotnēji mans plāns, iesaistoties šajā programmā, bija saistīts tikai ar mācību pieredzi. Vēlējos redzēt un pieredzēt, kā ir studēt citā universitātē, citā valstī. Latvijas Universitātē mācos angļu filoloģiju 3. kursā un zināju, ka *Erasmus* ir lieliska iespēja komunicēt angļiski. Ierodoties Tallinā un iepazīstoties ar citiem *Erasmus* studentiem, sapratu, ka tas būs kas vairāk par mācību pieredzi. Tā arī bija. Esmu pārliecināta, ka neesmu ne pirmā, ne pēdējā, kas saka: *Erasmus* mainījis manu dzīvi. Ar to domāju visu kopumu – universitāti, citus studentus un dzīvi citā valstī. Ir grūti atcerēties vienu konkrētu atgadījumu, taču piedzīvojumu bijis daudz, piemēram, saistībā ar valodu bija pārpratumi ne visai labo angļu valodas zināšanu dēļ vai tādēļ, ka dažādās valodās ir līdzīgi vārdi. Iekļūt programmā bija diezgan grūti. Esot Tallinā, satiku studentus no citām valstīm, kuriem bija ļoti viegli iekļūt *Erasmus* programmā, bet vēlāk viņiem nodarbībās bija grūti saprast pasniedzēju teikto, jo problēmas sagādāja valodas zināšanas.»

Elza puīšu ielenkumā *Erasmus* basketbola komandas spēlē 2012. gada 7. novembrī. Foto no privātā arhīva

Griekijā «jā» nozīmē «nē»

Ieva Zilberte, LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes studente. Bijusi *Erasmus* apmaiņas programmā Griekijā (Atēnās)

«LU pašlaik studēju interjera dizainu 4. kursā. Studiju 7. semestri pavadīju Atēnās, Griekijā.

Apmaiņas programmā vēlējos doties jau pirmajos studiju gados, taču programmai «Māksla» vēl nebija noslēgti līgumi ar ārvalstu augstskolām, tāpēc studiju metodiķei un programmas direktoram piedāvāju savas izvēlētās augstskolas. Tika noslēgts viens līgums ar Griekijas augstskolu Atēnās, kas arī bija vienīgā valsts, kurp doties.

Vēlējos mainīt vidi un iegūt jaunu pieredzi. Turklāt promises novērtēju situāciju Latvijā un paraudzījies uz savu valsti no malas.

Ņemot vērā Griekijas ekonomisko situāciju, daudz lekciju ne-notika streiku dēļ, sabiedriskā transporta darbinieki dažreiz streikojā pat 48 stundas.

Jāteic, ka pirmais interesantais un amizantais atgadījums bija saistīts ar grieķu valodu, jo grieķiski «jā» ir «nē» un «nē» ir «ohi!». Šīs valodas grūtības nebija vienīgās – universitātes mājaslapā norādīts, ka

«Pirmā nedēļa Atēnās. Septembra vidū tur temperatūra bija aptuveni +30 grādi,» stāsta Ieva. Foto no privātā arhīva

studijas ir angļu valodā, taču savā programmā biju vienīgā *Erasmus* studente, tāpēc lekcijas pārsvarā bija grieķiski. Sazinājos ar pasniedzējiem, kas runāja angļiski, individuāli vai ar kursabiedru palīdzību.

Droši varu teikt, ka apmaiņas programmā iekļūt bija viegli, viss atkarīgs no gribas un vēlmes meklēt ārvalstu augstskolas. Jā-aprunājas ar metodiķi, studiju direktoru, ārvalstu augstskolu, lai noslēgtu līgumu, un tad jāaizpilda iesniegumi un jāizveido prezentācija par to, kāpēc vēlies doties apmaiņā un kāpēc izvēlēties tieši tevi. Iesaku ikvienam to izmantot, jo tāda iespēja ir dota tikai vienu reizi studenta dzīvē!»

Pieredze, pašdisciplīna un mīlestība

Jūlija Boikova, LU Humanitāro zinātņu fakultātes studente. Bijusi *Erasmus* apmaiņas programmā Polijā (Krakovā)

«Pašlaik Latvijā studēju krievu filoloģiju 2. kursā, bet *Erasmus* studentu apmaiņas programmā biju Jageloņu Universitātē Krakovā, Polijā.

Pirms braukšanas uz Poliju mani mērķi bija «klasiski» – iepazīt citas valsts studiju sistēmu, papildināt svešvalodu zināšanas, bet jau pēc kāda laika sapratu, ka vēlos ko vairāk – novērtēt, vai esmu uz pareizā ceļa programmas izvēlē, pārliecināties, vai esmu pietiekami disciplinēta, lai organizētu savu mācību semestri un uzņemtos atbildību par ikdienas vajadzībām, kā arī gana drosmīga, lai risinātu problēmas, komunicējot svešvalodā. Patiesību sakot, dokumentus aizsūtīju pēdējā brīdī, bet, kad saņēmu apliecinājumu, pēkšņi biju ļoti pārbijusies, jo domāju, ka netikšu galā ar mācībām, un nebiju pārliecināta par savām poļu valodas zināšanām.

Iekļūt *Erasmus* programmā nav grūti, ja sekmīgi mācies Universitātē un apgūsti svešvalodas.

Piedzīvojumu bija daudz. Pirmajās dienās pēc atbraukšanas uz Krakovu iepazīnos un iemīļējos puistī no Slovākijas, kurš studēja Polijā jau sešus gadus. Viņš kļuva par manu labāko draugu un galveno atbalstu. Galvenokārt pateicoties viņam, uzzināju daudz interesanta par Poliju un Slovākiju, viņš mani motivēja runāt poļiski, un, ilgi nedomājot, nolēmu sākt mācīties arī slovāku valodu. Četras reizes bijām Slovākijā, un visspilgtāk atmiņā palikusi kāpšana Zemasajos Tatros Dumbjera virsotnē (2043 m), jo nekad iepriekš nebiju redzējusi kalnus.

Polji ir ļoti draudzīgi, izpalīdzīgi un jautri cilvēki, kuri ar nemākslotu interesi jautāja man par dzīvi un mācībām Latvijā. Patika arī tas, ka Jageloņu Universitātē ar Krakovas klubu un kafejnīcu starpniecību aktīvi piedalās visdažādāko pasākumu organizēšanā un nekad nebija ilgi jādomā, kā pavadīt brīvu vakaru.»

«Es ļoti priecājos, ka biju *Erasmus* programmā, jo tāda pieredze patiešām var mainīt dzīvi!» atzīst Jūlija, kas, studējot Polijā, pirmo reizi ieraudzīja kalnus un iepazīnās ar savu draugu. Foto no privātā arhīva

With a new perspective on studying at home

The ERASMUS student exchange programme is an opportunity that must be used during the studies! It is acknowledged by everyone, who had spent a semester at another university acquiring both new friends and experiences, and knowledge, and even love. Three UL students speak about their experiences in European universities. Elza Brundzule studied one semester in Tallinn, Estonia, Ieva Zilberte studied on an exchange programme in Athens, Greece, and Jūlija Boikova gained the ERASMUS experience at The Jagiellonian University in Krakow.

Komandas «Cepumiņš» produkcija. Foto no LU Biznesa inkubatora arhīva

Zibens ātrumā studenti attīsta uzņēmējdarbības prasmes

LU Preses centrs

Februāra sākumā 15 Latvijas Universitātes (LU) studenti piedalījās unikālās uzņēmējspēju attīstības apmācībās «Zibens» – trīs dienās studenti izgāja visus uzņēmējdarbības posmus no idejas radīšanas līdz produktam un no produkta līdz pārdošanai, paralēli tam attīstot iemaņas komandas darbā, komunikācijas procesu veidošanā un krīžu risināšanā. Apmācības studentiem organizēja LU Ekonomikas un vadības fakultātes Biznesa inkubators sadarbībā ar *Daily* pusdienu restorānu tīklu, aicinot piedalīties tajās ikvienu studentu.

Cepumu bizness

Dinamiskā un īsā laika sprīdī studenti uz savas ādas izjuta, ko nozīmē radīt zīmolu, noteikt cenu, ražot produkciju, izveidot pārdošanas stratēģiju un reāli pārdot saražoto īstiem pircējiem. Paralēli tam viņi konkurēja ar pretinieku komandu. Noteikumi paredzēja, ka uzvarēs tā komanda, kura spēš gūt lielāko peļņu. «Šajās dienās studentu vidū virmojošās emocijas bija kā indiešu ēdiens. Tur bija viss – salds, sāļš, rūgts!» par komandu darbu stāsta Mikus Losāns, LU Ekonomikas un vadības fakultātes Biznesa inkubatora vadītājs.

Uzsākot akciju «Zibens», studenti uzzināja, ka viņiem būs jāražo cepumi. Jāpiemin, ka neviens no jauniešiem iepriekš nebija domājis par cepumiem vairāk kā par uzskodu pie tējas, kur nu vēl par cepumu biznesu, kura efektivitāte jāpierāda trīs dienu laikā.

Pirmās dienas izaicinājums bija ne tikai iepazīt jaunās komandas biedrus, apzināties komandas līderus un sadalīt amatus, bet

arī noteikt, kāds būs komandas produkta stāsts un pārdošanas stratēģija.

Otrajā dienā bija jāpierāda katra spējas kulinārijā, cepot īstus cepumus profesionālu konditoru uzraudzībā. Pirms tam komandu līderi iepazinās ar formālo konditorejas izstrādājumu ražošanas pusi, nokārtojot visas nepieciešamās atļaujas. Trešajā dienā saražotā produkcija bija jāpārdod īstiem pircējiem tirdzniecības centrā «Mols», azartiski pārliecinot, ka šie cepumi ir gardāki, labāki un unikālāki par citu ražotāju cepumiem. Lai gan abas komandas darbojās cieši līdzās un nepārtraukti valdīja iekšējā konkurence, ienākumi bija līdzīgi – nepilni 130 latī katrai. «Lielākais izaicinājums mums bija sastrādāties un nolikt savas ambīcijas malā,» atzīst «Zibens» dalībnieks Raivis Ievišs.

Sīva cīņa

Izrādījās, ka studenti ir azartiski un kaislīgi ļaudis, kas lēmumus pieņem, apspriežot dažādus variantus un iespējas. «Komandu stratēģija un darbība bija izteikti atšķirīga. Viena piedzīvoja krīžu un konfliktu situācijas, otra visus lēmumu pieņemšanas procesus organizēja demokrātiskā veidā. Abas komandas kopā izcepa 35 kilogramus cepumu, bet rezultātu izšķīra vien divi cepumi,» stāsta Mikus Losāns, skaidrojot, ka uzvarētājs ir ikviens aktivitātes dalībnieks, kas šajās dienās iemācījās kaut ko jaunu vai atsvaidzināja savu skatījumu uz biznesa veidošanas procesiem. «Šis process būs labs sākums, lai rastos priekšstats par uzņēmējdarbību, sākot no idejas par produktu un beidzot ar produkta realizēšanu tirgū.»

Šādas un līdzīgas aktivitātes LU Biznesa inkubators organizēs studentiem arī turpmāk, aktuālāko informāciju studenti var uzzināt internetā: <http://www.biznesainkubators.lu.lv>. LU Biznesa inkubators ir atbalsta organizācija LU studentu uzņēmējdarbības uzsākšanai, kas piedāvā gan konsultācijas, gan apmācības, gan tehniskos risinājumus jauniešiem uzņēmējiem.

Komanda «Buča» aktīvā tirdzniecībā. Foto no LU Biznesa inkubatora arhīva

Students develop business skills at a lightning speed

At the beginning of February, 15 UL students took part in a unique entrepreneurial development training 'Zibens' (The Lightning): within three days, students, divided into two teams, went through all stages of business from the idea to the product, to the sale of the product simultaneously developing teamwork, communication and crisis management skills. Students' task was to create a company which produces biscuits and then sells them at the shopping centre Mols. The winning team was the one with the highest profit margins. The student training process was organized by the Business Incubator at the Faculty of Economics and Management in partnership with the Daily dining restaurant chain.

Ielūkojies LU Bibliotēkas dārgumu skapī!

1. attēls. Pasākums «LU Māja» 2011. gadā. Foto no LU Bibliotēkas arhīva

Antīko autoru darbi Latvijas Universitātes Bibliotēkas Reto izdevumu un rokrakstu kolekcijā

Aija UZULA, LU Bibliotēka

Latvijas Universitātes (LU) Bibliotēka ir mūsu *Alma Mater* intelektuālā un kultūrvēsturiskā īpašuma glabātāja. Tās krājums ir daudzšķautņaina zinātnes un pētniecības attīstības liecība LU. Līdzās studiju procesa nodrošināšanai nepieciešamām grāmatām krājumā glabājas apslēpti dārgumi. Bibliotēkas lepnums ir vēsturiski vērtīgā Reto izdevumu un rokrakstu kolekcija, ko veido oriģinālgravīras, unikāli pergamenti, attēlizdevumi, dažāda satura manuskripti un grāmatas, kas izdotas ārzemēs līdz 1801. gadam (svešvalodās), Latvijā – līdz 1830. gadam (svešvalodās) un līdz 1855. gadam (latviešu valodā).

Kultūrvēsturiskas vērtības

Kolekcijā plaši pārstāvēta valodniecības un literatūrzinātnes, vēstures, filozofijas un teoloģijas, kā arī dabaszinātņu nozare ar izdevumiem, kas ietver vēsturiska, reliģiska, literāra satura tekstus un savam laikam aktuālus tekstu komentārus un pētījumus. Izdevumi ir nozīmīgs pētnieciskais materiāls zinātniekiem un muzejska vērtība plašam interesentu lokam, tie kalpo par bagātīgu dekorējumu Bibliotēkas rīkotajos pasākumos (1. attēls) un izstādēs (2., 3., 4. attēls).

Kolekcijā līdzās citām vērtīgām kultūrvēsturiskām liecībām atrodami antīkās literatūras autoru izdevumi, kas aptver laika posmu no Homēra laika 8. gs. p. m. ē. līdz pat Romas impērijas sabrukumam 5. gs. m. ē., tādējādi padarot šo kolekcijas daļu vērtīgu gan no saturiskā, gan bibliogrāfiski vēsturiskā viedokļa, ļaujot pētīt ne tikai grāmatu saturu, bet arī to iesiešanas un izdošanas likumsakarības.

16.–18. gs. izdotās antīkās literatūras grāmatas ir daļa no 20. gs. 20.–50. gados veidojušās LU Filoloģijas un filozofijas fakultātes bibliotēkas Klasiskās filoloģijas fonda. Šo vērtīgo antīko autoru darbu klāstu LU Bibliotēka papildinājusi dažādos veidos – gan iepērkot no organizācijām un privātpersonām, gan saņemot dāvinājumus. Visbagātīgāko dāvinājumu – ap 2000 eksemplāru – Bibliotēka saņēma no Padujas Universitātes (*Universita di Padova*) 1922. gadā, tajā bija daudzi vērtīgi un reti, līdz 1801. gadam izdoti antīko autoru darbi oriģinālvalodā un tulkojumos, kā arī Padujā, Venēcijā, Florencē izdotas grāmatas par Itāliju, tās pilsētu un iedzīvotāju vēsturi.

Visvecākais kolekcijā ietvertais klasiskā perioda autora darbs ir 1512. gadā izdotā romiešu autora Vergīlija (70.–19. g. p. m. ē.) episkā poēma «Eneīda» (*Aeneis*), kas izceļas ar īpatnēju teksta izvietojumu un krāšņu titullapu.

2. attēls. Foto no LU Bibliotēkas arhīva

3. attēls. Foto no LU Bibliotēkas arhīva

4. attēls. Foto no LU Bibliotēkas arhīva

Dižgaru svīta

Pieejamo antīkās literatūras žanru dažādība ir iespaidīga – eposs, vairāki lirikas paveidi, drāma (traģēdija un komēdija), oratorproza, filozofiskā, satīriskā, vēsturiskā, ģeogrāfiskā un lietišķā satura proza. Kurš gan nav dzirdējis par aklo dziesminieku Homēru un viņa radītajiem eposiem «Iliāda» un «Odiseja»? Vai par Cicerona slavēno runas mākslu vai Horācija veiklijiem pantmēriem? No šiem dižgariem var daudz ko aizgūt!

Katras nozares interesents šajās grāmatās atradīs kaut ko sev saistošu. Vēstures pazinēji un mīļotāji var ceļot laikā, pētīt Plūtaha (46.–120. g. m. ē.) radītās valstsvīru un karavadoņu biogrāfijas, kļiedēt neziņu par kādu Senās Grieķijas vai Romas pastāvēšanas vēstures fragmentu Hērodota (484.–425. g. p. m. ē.), Tukidīda (460.–395. g. p. m. ē.), Polībija (200.–118. g. p. m. ē.), Tita Līvija (59. g. p. m. ē. – 17. g. m. ē.) un Tacita (56.–117. g. m. ē.) daudzajos pasaules kultūras šūpuļa vēstures aprakstos.

Dzejas cienītāji aicināti novērtēt klasiskā perioda literatūras pērles – Homēra (8. gs. p. m. ē.) un Hēsioda (8. gs. p. m. ē.) eposus, Pindara (522.–443. g. p. m. ē.) epinīkijus, Vergīlija dzeju un Ovīdija mitoloģisko fantāziju «Metamorfozes» (*Metamorphoses*) un «Fāstus» (*Fasti*). Krājumā ir pasaules pirmā romāna autora Petronija (27.–66. g. m. ē.) satīriskais darbs «Satīrikons» (*Satyricon*), Marciāla (*Martialis*, 38./41.–102./104. g. m. ē.) epigrammu izlases un Aula Persija Flakka (34.–62. g. m. ē.) satīras. Literatūrzinātnieki un valodnieki var iegrimt Horācija (65.–8. g. p. m. ē.) darbā «Par dzejas mākslu» (*De ars poetica*) un par saturiski vērtīgu uzskatāmā 10. gs. bizantiešu enciklopēdiskajā «Svīdas» vārdnīcā.

Filozofija nūdien ir bijusi iecienīta nozare visos laikos. Varbūt tāpēc krājumā nereti atrodama senos ādas vākos iesieta pasaules filozofiskā doma – Platons (424./423.–348./347. g. p. m. ē.),

stoikijs Epiktēts (55.–135. g. m. ē.) un Diogēns Laertietis (3. gs. m. ē.), Senekas (4. g. p. m. ē. – 65. g. m. ē.) filozofisko darbu izlase un Longīna (1./3. gs. m. ē.) darbs «Par cildeno» (*Περὶ ὕψους*).

Topošie valstsvīri un juristi katrā ziņā var mācīties no Romas impērijas oratora Cicerona (106.–43. g. p. m. ē.) darbiem (5. attēls), teorētiķa Kvintiliāna (35.–100. g. p. m. ē.) un grieķu retorika Isokrāta (436.–338. g. p. m. ē.), kas uzskatāmi par daiļrunas pamatnostādņu veidotājiem.

Krāšņi dekori, kilogramus smagi ķieģeļi

Pētniekiem vērtīgie tā laika komentāri atrodami gandrīz visās minētajās grāmatās, tie pārsvarā ir latīņu, vācu, franču un itāliešu valodā. Tāpat grāmatās iekļautas antīko autoru biogrāfijas un grāmatas redaktoru, izdevēju un komentētāju sniegtais atbilstošā laika vēsturiskās un politiskās situācijas raksturojums. Kolekcijā atrodami arī pētījumi par dažādu žanru darbiem, kas demonstrē tā laika zinātniski pētniecisko pieeju literatūrzinātnes attīstībā, piemēram, par pētniecībai vērtīgu atzīta 1675. gadā izdotā Rappolti (1615–1676) komentāru grāmata par Horācija satīru un vēstulju izlasi.

Pasaules vēstures klasiskais periods niansēs atklāts tā laika literatūrā, kur gadsimtu gaitā veidojušies antīkās literatūras žanri savā daudzveidībā ļauj pētīt Senās Grieķijas un Romas vēsturisko, ģeogrāfisko, politisko, reliģisko un poētisko diskursu un gūt iedvesmu un atziņas mūsdienu pasaules skatījuma perspektīvā.

Šī perioda grāmatas ir unikāli mākslas darbi, kas izceļas ar krāšņi dekorētām, gravētām titullappām, īpatnēju teksta izvietojumu lappusē, ļoti atšķirīgiem grāmatu izmēriem – no vismazākā kabatas formāta līdz vismaz 2–3 kg smagam un pārnēsāšanai neērtam formātam. Taču vislabāk šo mākslas darbu daudzpusīgo izcilību iespējams novērtēt, aplūkojot tos klātienē.

Ja radusies interese par grāmatniecības pirmsākumos iespīestiem klasiskā perioda autoru darbu izdevumiem, to saturu un izskatu, tad ielūkojies LU portāla sadaļā Bibliotēka / Speciālās kolekcijas. Izmanto iespēju iepazīt muzejiskas vērtības LU Bibliotēkā!

Take a look inside the treasure chest of the UL Library!

In the UL Library stock, there are hidden treasures next to the books necessary for studying process. The Library boasts a historically valuable Collection of Rare Editions and Manuscripts, which contains the original etchings, unique parchments, images, different manuscripts and books published abroad in foreign languages before 1801 as well as in Latvia – in foreign languages before 1830 and in Latvian before 1855. The collection includes a wide range of editions in linguistics and literary studies, history, philosophy, theology and natural science with historical, religious and literary texts, as well as text commentaries and studies essential in their time.

5. attēls. Foto no LU Bibliotēkas arhīva

Pārbaudīt, vai studentu kurpes der

LU Preses centrs

Latvijas Universitātes (LU) pasākumā «Studenta kurpēs» vidusskolēni vienu dienu var iejusties studenta ādā un piedalīties studiju procesā. Vidusskolēni iet uz lekcijām, piedalās semināros, laboratorijas un praktiskajos darbos, kā arī iepazīst Universitātes studiju programmas un studiju procesu, kas palīdz pieņemt motivētu lēmumu tālākās izglītības izvēlē. Piedalīšanās šajā pasākumā nozīmē iepazīties arī ar citiem būtiskiem studentu dzīves aspektiem, piemēram, dzīvošanu dienesta viesnīcā, darbību pašpārvaldē un pašdarbības kolektīvos. Katram skolēnam ir arī savs «gids» studiju pasaulē – students, kas jau iepazīs Universitātes dzīvi. Šogad studentu kurpes pieļaukt varēs no 2. līdz 8. aprīlim.

Uzmanību! Dalībnieku pieteikšanās pasākumam «Studenta kurpēs» notiek Latvijas Universitātes e-studiju vidē. Skolēni no 28. februāra līdz 15. martam var pieteikties izvēlētajā studiju programmā pie konkrēta studenta.

Interesanti, bet atbildīgi

Beāta Kepa, LU Juridiskās fakultātes studente:

«Pasākumā «Studenta kurpēs» esmu piedalījies gan kā skolniece, gan divus gadus kā studente.

Par šo pasākumu uzzināju izstādē «Skola», bet pieteicos pēdējā vakarā un vairs pat necerēju, ka mani paņems. Pieņēma. Jau labu laiku zināju, uz kuru fakultāti vēlos doties, bet apmeklēt pasākumu vēlējās, lai pārliecinātos par savu izvēli. Vēl pirms LU Juridiskās fakultātes apmeklējuma students bija sagatavojis pārsteigumu – devāmies uz tiesas sēdi! Studentam tā bija mācību programmas daļa, bet man – pirmā tiesas sēde, kurā piedalījos (klausījos). Tas bija interesants dienas sākums.

Diena, ko pavadīju LU Juridiskajā fakultātē, bija neaizmirstama, un studente, kas bija kopā ar mani, priekšstatu par fakultāti padarīja vēl labāku, izstāstīja visu, kas mani interesēja. Jau pirmajā lekcijā bija sajūta – jā, šeit es vēlos būt! Un tā paša gada rudenī tiku uzņemta LU Juridiskajā fakultātē.

Pirmajā kursā, ilgi nedomājot, pieteicos «Studenta kurpēm», jo gribēju kādu skolēnu iedvesmot mācībām savā fakultātē. Diena nepagāja bez *force majeure*, kā jau studentiem mēdz gadīties, bet, neskatoties uz to, skolnieks bija priecīgs apmeklēt šo pasākumu un rudenī bija mūsu fakultātes students. Otrajā gadā, piesakoties pasākumam, biju drošāka un pārliecinātāka, tādēļ uzņēmos vadību par diviem skolēniem. Bija neliels uztraukums, jo 2. kursā studiju viela ir sarežģītāka, – vai skolēniem tas neliksies biedējoši? Lai diena paietu vieglāk, nolēmu sagatavot nelielus mācību materiālus nodarbībām, lai viņiem nav vienkārši jāšēž, bet varētu sekot līdz nodarbībai. Dienas beigās skolēniem bija iespēja apmeklēt konferenci par juristu ētiku, par kuru arī saņēmu pozitīvas atsauksmes. Guvu gandarījumu, ka palīdzēju izšķirties par turpmākajam studijām.

«Studentu kurpēs», manuprāt, ir atbildīgs pasākums skolēniem, jo tas ne tikai dod iespēju dienu pavadīt kopā ar studentu, bet arī pārliecināties par savu izvēli. Studiju virziena izvēle ir ļoti nozīmīga, jo tas ietekmē mūsu dzīvi un ievirza tajās sliedēs, pa kurām mēs virzīsimies visu turpmāko dzīvi.

Studenta kurpēs

Pasākums domāts
10. – 12. klašu skolēniem

Elektroniskā pieteikšanās
no 28. februāra
līdz 15. martam

Pieteikšanās un papildu informācija:
www.lu.lv/studentakurpes/
studentakurpes@lu.lv

Aicinu nebaidīties pieteikties studentus, vienalga, kuru semestri jūs studējat, jo tas tiešām ir interesanti, taču arī atbildīgi. Jūs varat mainīt kāda skolēna dzīvi par labu studiju virzienam.»

Palīdzēja justies drošāk

Pauls Ančs, LU Juridiskās fakultātes students:

«Laikrakstā «Diena» izlasīju sludinājumu par pasākumu «Studenta kurpēs». Pieteikties nebija grūti, un arī pats pasākums bija viegls, lai arī tagad saprotu, ka toreiz visu nemaz neizpratu. Man studiju izvēles ziņā pasākums nepalīdzēja, biju jau izlēmis, toties vēlāk fakultātē jutos drošāk. Ja jāsaka, kas šajā dienā bija vispatīkamākais, – brīvpusdienas un mapīte, ko saņēmu.»

Lietderīga diena

Elza, LU Sociālo zinātņu fakultātes studente:

«Pagājušajā gadā piedalījos «Studenta kurpēs». Par šo pasākumu uzzināju, rakājoties internetā un meklējot augstskolas. Tā kā viena no manām favorītaugstskolām bija tieši LU Sociālo zinātņu fakultāte, tad nolēmu pieteikties. Atzišu, ka bija diezgan viegli iejusties studenta ādā, un tas man ļoti palīdzēja izvēlēties, jo uzreiz sapratu, ka vēlos studēt tieši LU Sociālo zinātņu fakultātē. Uzzināju visu, kas man interesēja, un studente, kam sekoju, bija ļoti atsaucīga, visu izskaidroja, un tas mani pārliecināja vēl vairāk. Šogad, ja vien būs tāda iespēja, domāju arī pati piedalīties «Studenta kurpēs» jau kā studente. Tā viennozīmīgi bija lietderīga diena, kurā ieguvu gan motivāciju studēt, gan ieskatu studentu dzīvē. Patika, ka bija par mums, «sekotājiem», padomāts – ar dāvanīnām un brīvpusdienām. Bija forši!»

Stepping into a student's shoes

At the UL event 'Studenta kurpēs' (In a Student's Shoes), high school pupils can participate in studying at the University for one day. The pupils go to lectures and seminars, take part in laboratory and practical work, as well as get to know the UL study programmes and the peculiarities of the study process, which helps them make a reasoned decision regarding future education options. Participation in this event also implies getting acquainted with other important aspects of student life, such as living in a hostel or taking part in self-government activities and amateur performance groups. Each pupil has their own guide to the world of studies – a student who is already familiar with the University life. This year, high-schoolers will be able to step into students' shoes from April 2–8.

Stipendijas

Svinīgā LU Fonda stipendiātu sumināšana
2012. gada 15. novembrī.
Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

centīgākajiem un motivētākajiem

Jeļena POĻAKOVA,
LU Fonda komunikācijas speciāliste

Latvijas Universitātes (LU) Fonds aicina centīgus, motivētus un sabiedriski aktīvus studentus pieteikties mecenātu stipendijām un pievienoties lielajai stipendiātu saimei – talantīgiem, izciliem jauniešiem, kas sasniedz savus mērķus!

LU Fonds piedāvā dažādas stipendiju programmas gan pirmā kursa, gan vecāku kursu studentiem. Pirmā kursa studentiem ir iespēja saņemt tādas stipendijas kā «Ceļamaize 2013», «M. M. V. Petkevičs piemiņas stipendija» vai kādu no Novadu stipendijām, savukārt, sākot ar 2. kursu, studentiem ir iespēja pieteikties gan LU dižmecenāta Kristapa Morberga stipendijai, gan Jauno pētnieku stipendijām eksaktajās, sociālajās vai humanitārajās zinātnēs.

Stipendijas «Ceļamaize 2013», «M. M. V. Petkevičs piemiņas stipendijas» un Novadu stipendiju konkursa termiņi:

Pieteikšanās internetā: 1.–25. marts

Pieteikšanās 12. klases skolēniem, aizpildot anketu mājaslapā www.fonds.lv

Izvērtēšana: 26. marts – 3. aprīlis

1. kārtā: pieteikumu izvērtēšana neklātienē

Intervijas: 8. aprīlis – 3. maijs

2. kārtā: intervijas klātienē ar izvirzītajiem pretendentiem

Rezultāti: 10. maijs

Rezultātu paziņošana stipendiātiem

Līgumu slēgšana: augusts

Pēc reģistrēšanās studijām Latvijas Universitātē

Šogad 12. klašu abiturientiem no 1. līdz 25. martam ir iespēja pieteikties stipendijai «Ceļamaize 2013», «M. M. V. Petkevičs piemiņas stipendijai» un Novadu stipendijām. Tās paredzētas sabiedriski aktīviem un motivētiem topošajiem studentiem, kuriem ir nepietiekams finansējums studiju nodrošināšanai, bet možs prāts, skaidra nākotnes vīzija un labas sekmes mācībās. Stipendijas apjoms ir 1500 latu, ko var izmantot gan mācību maksas, gan ikdienas tēriņu segšanai – dzīvošanas izdevumiem un sevis intelektuālai pilnveidei.

Lai pieteiktos stipendijai, jāaizpilda anketa LU Fonda mājaslapā www.fonds.lv, klāt pievienojot noteikta parauga CV, 11. klases liecību (jāieskenē) un 12. klases 1. semestra liecību (jāieskenē), rekomendāciju no vidusskolas direktora vai ārpuskolas un interešu izglītības iestādes vadītāja (jāieskenē), rekomendāciju no pašvaldības sociālā darbinieka (jāieskenē), izziņu no sociālā dienesta, kas apliecina ģimenes kopējo ienākumu līmeni vai apgrūtinātu sociālo stāvokli (jāieskenē), un citus dokumentus, kas varētu palīdzēt iegūt stipendiju.

Aktuāla informācija par stipendijām, pieteikšanās noteikumiem un LU Fonda stipendiātiem mājaslapā www.fonds.lv.

Stipendija izcilai izglītībai
Ceļamaize

Latvijas Universitātes Fonds

Scholarships for the most diligent and motivated students
The University of Latvia Foundation annually grants scholarships for young, talented and ambitious students. The scholarships are very various and are open to both the secondary school students who plan to study at the University next year and current University students. Secondary school students can apply to scholarships 'Ceļamaize 2013' and 'M. M. V. Petkevičs piemiņas stipendija' as well as municipality scholarships by March 25 by completing an online form and submitting the necessary documents. More information at www.fonds.lv.

LU Datorikas fakultātes studentu un vadības organizētā neformālā konference «LU un LMT Datorzinātņu dienas 2012» notika augusta sākumā LU sporta un atpūtas kompleksā «Ratnieki», kas radīja iespēju formālo konferenci pārvērst dinamiskā un aktīvā pieredzes apmaiņā starp jauniešiem un pieredzējušiem datorzinātnes pārstāvjiem. Foto no LU Datorikas fakultātes arhīva

LU studenti studentiem – vienoti dažādībā

Anete ENIKOVA

«Krāsas katram savas, kopā mums ir spēks!» – ar šādu saukli 2012. gada jauno studentu svētkos «Aristotelis» vienojās Latvijas Universitātes (LU) studenti. Tas pilgti raksturo studentu dažādību, atšķirīgos studiju virzienus, intereses, taču jo īpaši – tradīcijas un pasākumus, bez kā nav iedomājams studiju laiks. Pagājušā gada nogalē ikviens LU students varēja piedalīties elektroniskajā balsojumā, nosakot savas fakultātes studentu pašpārvaldes labāko pasākumu studentiem. Trīspadsmit fakultātes un trīspadsmit stāsti par labākajiem pasākumiem sniedz priekšstatu par plašajām un daudzpusīgajām aktivitātēm LU.

«BioAiris 2012»

Tradīcijām bagāts un bioloģiski krāšņs laivu brauciens «BioAiris 2012» vienoja **Bioloģijas fakultātes** esošos un bijušos studentus, vedot piedzīvojumos pa Mēmeli. Braucienā tika piedāvātas gan sportiskās aktivitātes, gan iespējas mākslinieciski izpausties laikā, kas netika pavadīts uz ūdens.

Ģeorallijs «Tebra 2012»

Viena no senākajām tradīcijām **Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātē** ir ģeorallijs, ko organizē visus ģeogrāfus vienjošā *ģeogrāfu mafija*. 2012. gadā par rallija upi bija izvēlēta Tebra, un ģeogrāfi to devās iekarot ar saukli «Tebras upe melna kā kafija, ciemos brauc ģeogrāfu mafija!».

Informācijas zinātņu jauno un viedo prātu simbioze

Datorikas fakultātes studentu un vadības organizētā neformālā konference «LU un LMT Datorzinātņu dienas 2012» notika augusta sākumā un pulcēja 73 dalībniekus no piecām Latvijas un divām ārvalstu augstskolām un institūtiem. Konferencē tika aplūkotas datorzinātnes jaunākās tendences: kvantu skaitļošana,

bezvadu sensoru tīkli un datorinženierija, attēlu atpazīšana, mākslīgais intelekts, datorlingvistika u. c. Tika prezentēti Latvijas zinātnieku pētījumu rezultāti kvantu skaitļošanā, kas guvuši pasaules atzinību, un dots ieskats tīmekļa zinātnē, kas pēta tīmekli kā sarežģītu fenomenu, kura izpēte sniedzas pāri vienas zinātnes nozares robežām.

Sportiskā sacensība starp ekonomiem un vadībniekiem

Vienas no senākajām studentu sporta spēļu tradīcijām ir **Ekonomikas un vadības fakultātē**. Sporta spēlēs studenti demonstrē sportisko sāncensības garu, nododoties veselīgām brīvdabas sporta aktivitātēm, stiprina prasmi darboties komandā, uzlabo attiecības ar draugiem un iepazīst jaunus studentus.

Akustiskās dzejas vakars

Lai patvertos no ikdienas steigas, **Humanitāro zinātņu fakultātes** studentu pašpārvalde piedāvāja akustiskās dzejas vakaru «Aizbrauksim dzejā». Tā bija iespēja studentiem un mācītbspēkiem tvert vienotu dzejas un akustiskās mūzikas baudījumu. Šajā vakarā piedalījās gan sabiedrībā atpazīstamību guvuši dzejnieki, gan Humanitāro zinātņu fakultātes studenti, kam vēl sevi jāapliecina. Apmeklētājus priecēja mūziķi, radot īpašu skaņas un simbolu auru.

Juridisko argumentu sacensība

Pagājušā gada vidū **Juridiskās fakultātes** studentu pašpārvalde uzrunāja visu Latvijas tiesību zinātnes studiju programmu realizējošo augstskolu studentus un aicināja parādīt savas juridiskās zināšanas un argumentācijas spējas, piedaloties sacensībās, kas veltītas profesora Paula Minca piemiņai – «Il Prof. P. Minca krimināltiesību tiesas procesa izspēle». Izspēlei sagatavotais kāzuss bija pietuvināts īstai krimināllietai, savukārt dalībnieku komandām bija jāgatavo apsūdzības un aizstāvības runas, izmantojot lietā dotos pierādījumus un pieņemot, ka to pārbaude ir pabeigta.

Kīmiķu dienas 2012

Maijā **Kīmiķu fakultātes** studentiem bija iespēja piedalīties fakultātes grandiozākajos svētkos – Kīmiķu dienās 2012. Zinātniski pētniecisko darbu tēžu prezentāciju konkurss, erudīcijas konkurss «Esi zinošs kīmiķis», kīmiķu eksperimentu paraugdemonstrējumu sērijas, fotoorientēšanās, labāko studentu apbalvošana, balle ar dzīvo mūziku – tā bija iespēja ikvienam iepazīt kīmiķu dzīvi no visdažādākajām pusēm gan formālā, gan neformālā gaisotnē.

Satiekas Baltijas jūras reģiona medicīnas zinātnieki studenti

Medicīnas fakultātes studentu pašpārvalde sadarbībā ar Rīgas Stradiņa universitātes studentiem organizēja lielāko Baltijas valstu medicīnas studentu konferenci, kurā vienkopus tikās vairāk nekā 400 medicīnas zinātnieku pārstāvji no Skandināvijas un Baltijas valstīm. Konference bija lieliska iespēja dažādu valstu studentiem prezentēt savus labākos darbus kompetentiem nozaru speciālistiem un profesionāļu vadībā piedalīties praktiskajās nodarbībās.

Ziemassvētku balle

Ballē šogad vienojās **Kīmiķu un Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes** studenti. Balle «Reiz Ziemassvētkos...» sagaidīja ar sirsniņu atmosfēru, liksmām deju grupām, iespēju labi atpūsties no ikdienas rūpēm un kaut brīdi ļauties brīnumam.

Pirmsaristotelis 2012

Dienā, pirms jaunie studenti pirmoreiz satika Aristoteli Doma laukumā, **Sociālo zinātņu fakultātes** studentu pašpārvalde organizēja īpašu pasākumu – Pirmsaristoteli. Šajā dienā jaunie studenti tika iepazīstināti ar fakultātes un studentu formālajām un neformālajām tradīcijām. Starp informatīvām uzrunām un prezentācijām tika veidotas jaunas aktivitātes.

Fizmatdienas 2012

Fizikas un matemātikas fakultātes Studentu padome ik gadu rīko fakultātes svētkus. 2012. gadā pasākums Fizmatdienas noritēja jau 42. gadu pēc kārtas. *Fizmati* pulcējas ar mērķi popularizēt eksakto zinātņu jomu, veidot un nostiprināt kontaktus starp skolēnu un studentu, rosināt diskusiju augstskolu studentu vidū par vidējās un augstākās izglītības problēmām un aktualitātēm, attīstīt un nostiprināt studentu organizatoriskās prasmes, popularizēt aktīvu atpūtu un veicināt veselīgu dzīvesveidu, izveidot saikni starp Fizikas un matemātikas fakultātes pasniedzējiem un studentiem ne tikai akadēmiskā, bet arī neformālā vidē.

Fukšu balle ar vēsturiski filozofisku pieskaņu

Svinības, ar kurām visvairāk lepojas **Vēstures un filozofijas fakultātes** (VFF) studenti 2012. gadā, ir Fukšu balle. Šis ir tradīcijām bagātākais pasākums fakultātē. Tikai īstiem vēsturniekiem un filozofiem ir saprotami maģiskās nakts noslēpumi un piedzīvojumi, pārlicināti VFF studenti. Iesākoties studijām, fukši iejūtas LU vidē, taču tikai pēc oktobra iesvētībām tie jūtas īstēni piederīgi VFF. Studenti vakarā dodas mežā, sadalījušies vairākās grupiņās, un staigā pa to, izejot konkrētus posteņus.

Neapzinātās teritorijas teoloģijā un reliģiju pētniecībā

2012. gadā notika **Teoloģijas fakultātes** studentu konference «Neapzinātās teritorijas Latvijas teoloģijā un reliģiju pētniecībā». Studenti, iepazīstinot cits citu un sabiedrību ar referātiem teoloģijas un reliģijas zinātnē, parādīja, cik dažādas un daudzveidīgas intereses ir teoloģijas studentiem: «Reliģiskā dzīve Cēsu pilsētā 14.–16. gs.», «Attieksme pret «Prieka vēsti» Latvijas presē», «Ateisma izglītības reliģiskā būtība», «Mirusāis Dievs kā zombijs» u. c.

Jauno studentu svētku «Aristotelis» atklāšana Doma laukumā 2012. gada 2. septembrī. Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

Daži fakti

LU Studentu padome ir fakultāšu studentu pašpārvalžu veidota organizācija, kas pārstāv visas LU studentu intereses un rūpējas par studentu kultūras dzīvi.

Katru gada novembra otrajā nedēļā notiek fakultāšu studentu pašpārvalžu vēlēšanas. Vairāk nekā 250 studentu tiek ievēlēti studentu organizācijās, lai turpmāko gadu rūpētos par studentu interešu pārstāvēniecību kā fakultāšu, tā LU līmenī.

Jaunajiem studentiem

«LU Māja» – 18. maijā

Lai klātienē iepazītu visu LU fakultāšu studentus, lauztu stereotipus par studiju iespējām LU un, iespējams, atklātu sev jaunus studiju virzienus, LU Studentu padome **18. maijā** Raiņa bulvārī 19 no plkst. 18.00 ielūdz uz LU studentu reprezentācijas pasākumu «LU Māja».

Mentoru sistēma

Lai jaunie studenti neapjuktu lielajā un plašajā LU, katrā fakultātē darbojas mentori. Tie ir vecāko kursu studenti, kas palīdz iepazīt fakultāti, studiju specifiku un pastāsta par pasniedzēju paradumiem. Pieteikšanās augusta sākumā.

«Aristotelis» – 1. septembrī

Jau vairāk nekā 46 gadus jauno studentu tradīcija ir pavadīt nakti LU, svinot jaunā studiju gada sākumu. LU jauno studentu svētki «Aristotelis» šogad notiks **Zinību dienā** – 1. septembrī. Doma laukumā paredzēta svinīga svētku atklāšana, kam sekos lāpu gājiens uz *Alma Mater* Raiņa bulvārī 19. **Pēc tam dejas un svinības līdz pirmajām lekcijām.**

Papildu informācija interneta vietnē <http://lusp.lv> vai LU fakultāšu studentu pašpārvalžu mājaslapās.

UL students for students: united in diversity

'Everyone has their own colours, and together we have the power!' is the slogan under which UL students united at the annual freshman celebration 'Aristotle' in 2012. It vividly describes the diversity of students, different fields of their studies and interests, but especially their traditions and activities, without which the study time would be unthinkable. At the end of the last year, all UL students could participate in the electronic voting to determine the best event for the students organized by the Student Council. Thirteen faculties and thirteen stories about best activities – boat rides, sports games, acoustic music and poetry evenings, informal and scientific conferences organized by students, mock trials and many more – give an idea about the scope and variety of activities at the UL.

Kerkoviusa nams:

28. janvārī svinīgi izrādītas Latvijas Universitātes (LU) telpas Rīgā, Kalpaka bulvārī 4. Vēsturiskajā Kerkoviusa namā turpmāk darbosies ne tikai LU Bibliotēka, bet arī LU Humanitāro un sociālo zinātņu pētījumu centrs. Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

LU Humanitāro un sociālo zinātņu

Rīgas pilsētas galvas Ludviga Vilhelma Kerkoviusa (1831–1904) savrupnamu viņa deviņu bērnu ģimenei 1874. gadā projektējis Vidzemes guberņas arhitekts Jānis Fridrihs Baumanis, kas ir pirmais latviešu izcelsmes arhitekts. Trīsstāvu ēkas celtniecība pabeigta 1878. gadā, tā veidota izteiksmīgās neogotikas formās, sekojot neogotikas stila piļu asimetriskajai uzbūves shēmai. Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

Šajā ēkā mājvieta kopš 20. gadsimta 40. gadiem bijusi LU Bibliotēkai. Tagad valsts nozīmes arhitektūras piemineklis ir renovēts, bet sētas būvju vietā (attēlā) uzcelta jauna ēka, kurā turpmāk darbosies vairāki LU zinātniskie institūti. Renovācijas darbu kopējās izmaksas ir 2,6 miljoni latu, no tiem Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansējums bija 1,95 miljoni latu. Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

Telpu svinīgajā izrādīšanā ar teatralizētu uzvedumu uzstājās LU Studentu teātra aktieri, izspēlējot L. V. Kerkoviusa un viņa kundzes ierašanos no pagātnes. Ludvigs Vilhelms Kerkoviuss bija ietekmīgs un cienījams Rīgas pilsonis, pirmais Rīgas pilsētas mērs (1890–1901). L. V. Kerkoviusa laiks Rīgā iezīmējās ar strauju rūpniecības uzplaukumu, iedzīvotāju skaita pieaugumu un tā radīto celtniecības bumu. Ar viņa atbalstu notika Bulvāru loka apbūve, tika celtas daudzas sabiedriski nozīmīgas ēkas un izveidoti parki. Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

mu pētījumu centrs un Bibliotēka

Vēsturiskajā ēkā apskatāmas greznas pildīņu divviru durvis ar kockgriezumu aplikāciju, koka paneļi ar Art Deco stila dekoratīvām apmalēm, unikālas vītņveida kāpnes, vēsturiskā parketa fragmenti u. c.
Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

Tā sauktajā kamīna jeb turku istabā aplūkojams izcilis 19. gadsimta beigu kultūras paraugs – polihromā interjera krāsojums.
Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

«Latvijas Universitātes misija ir rūpēties ne tikai par Latvijas augstākās izglītības un zinātnes izaugsmi, bet arī par nacionālās kultūras vērtību saglabāšanu un nodošanu nākamajām paaudzēm. Tāpēc šis notikums ir nozīmīgs ne tikai Latvijas Universitātei, bet arī Rīgai un visai Latvijai, jo līdz ar nama renovāciju otro elpu ir ieguvusi Latvijas Universitātes Bibliotēka un atdzimšanu piedzīvojis valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, kas turpmāk būs mājvieta arī Latvijas Universitātes humanitāro un sociālo zinātņu institūtiem,» svinīgajā uzrunā teica LU rektors prof. Mārcis Auziņš. Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

Ballīte sporta zālē jeb LU nakts turnīri

Anete BERTHOLDE

Slapji krekli, pozitīvas emocijas, izsalkums pēc sporta un miegainība lekcijās nākamajā dienā vieno Latvijas Universitātes (LU) nakts turnīru dalībniekus, kuri nakts melnumā Olimpiskajā sporta centrā cīnās par uzvaru kādā no komandu sporta veidiem – florbolā, strītbolā, volejbolā un pavisam nesen arī frīsbijā.

Nakts turnīru ēras sākums

«Nakts turnīru ideja pieder Uģim Biseniekam – pašreizējam LU Sporta servisa centra direktoram. Viņa filozofija, veidojot šos turnīrus, bijusi izveidot komandu sporta turnīrus savējiem – LU saimei, kuros studenti varētu piedalīties bez maksas,» stāsta Kārlis Dārziņš, LU Sporta servisa centra pasākumu vadītājs, viņš ir arī Ekonomikas un vadības fakultātes maģistrantūras students. Pie nakts turnīru mērķiem un uzdevumiem var minēt sporta, aktīvās atpūtas un veselīga dzīvesveida popularizēšanu, bet līdztekus tam nakts turnīri ir lieliska iespēja atslēgties no ikdienas un saliedēties ar kursabiedriem.

Arī par atbalstītājiem nakts turnīros ir padomāts – tēja un cepumi pieejami visa vakara garumā, skan mūzika, un tiek rīkotas atrakcijas, kur līdzjutēji var pacīnīties par balvām, piemēram, pagājušajā florbola turnīrā skatītājiem tika rīkots mēmais šovs un viktorīna. Turklāt komandas nakts turnīros īpaši domā par vizuālo noformējumu un skanējumu.

Bufļacs, Putnāgi un citi zvēri

LU nakts turnīri pulcē komandas ar tādiem nosaukumiem kā «Arvis un kreisās kājas», «Tavs sencis», «Mans vectēvs», «Ģeogrāfu mafija», «Bufļacs», «Putnāgi» u. c. Komandas pārsteidz ne tikai ar oriģināliem nosaukumiem, bet reizēm arī ar komandas formas tērpiem. Piemēram, florbola nakts turnīram katru reizi ir sava tematika un pat tiek piešķirta balva atraktīvākajai komandai.

Tieši komandu īpaši veidotie tērpi no turnīriem visspilgtāk palikuši atmiņā Kārlim Dārziņam, kurš piedalījies visos florbola turnīros, iejuzdamies gan organizatora, gan spēlētāja, gan pasākuma vadītāja lomā.

Kārlis kā komandu ar spilgtāko vizuālo tēlu atceras *ekonomu komandu We need a player* [«Mums vajadzīgs spēlētājs» (*angļu val.*) – A. B.], kura reiz uz turnīru ieradusies *oldskūlīgā* sporta stilā ar īsiem šortiem, bet citā reizē skatītājus pārsteigusi, atnākot peldkostīmos un spēlējot halātos. Tāpat viņš min kādu Juridiskās fakultātes komandu, kura ieradusies īrētos smurfu tērpos. [«Smurfi» – 2011. gada amerikāņu filma par maziem, ziliem, izdomātiem radījumiem, kas apmaldās Ņujorkā. – A. B.]

Iespējams, ka florbola nakts turnīru tematika un līdz ar to atraktivitāte nodrošinājusi florbolam vislielāko atbalstītāju skaitu un ļauj tam gozēties nakts turnīru slavas saulītē, lai gan LU populārākie komandu sporta veidi ir basketbols un futbols (pašlaik netiek organizēti nakts turnīri futbolā).

Nūja, bumbiņa un vārti

«Domāju, ka cilvēki izvēlas spēlēt florbolu nakts turnīrā tāpēc, ka vienmēr uzsveram – aicināts piedalīties ikviens neatkarīgi no meistarības pakāpes. Piemēram, basketbolā, ja pats nespēj lēju basketbolu un aizietu uz turnīru, mani samizotu bez problēmām, jo basketbols un futbols ir tik populāri sporta veidi, ka

Nakts turnīros netrūkst ne sportiskas cīņas, ne spraigu emociju.

Foto: Kaspars Silavs

pieredzējušiem ir priekšroka,» stāsta Kārlis. Pēc florbola turnīra dalībnieku atsauksmēm, šķiet, viņam var piekrist.

Piemēram, Laura Mangulsone, kura turnīrā piedalījās bez priekšējās pieredzes, intervijā LU florbola mājaslapai stāsta: «Meitenes! Aizmirstiet par kautrību un pārvariet bailes! Ja nemākat spēlēt florbolu – nekas, būs jāiemācās! (Smejas.)» Tik vienkārši...

«Nūja, bumbiņa un vārti – florbola nakts paskries ātri!» savā tvitera kontā raksta cita florbola nakts turnīra dalībniece Elīna Auzāne.

Nakts turnīru jauniņais – frīsbijis

Bet kā būtu ar šķīvīti bumbiņas vietā? No šī gada klasiski populāro komandu sporta veidu (florbola, strītbola, volejbola) nakts turnīriem pievienosies frīsbija nakts turnīrs, kura nolikums ir atšķirīgs. Tā kā frīsbijis ir LU nakts turnīru jauniņais, pirmajā reizē aicināti piedalīties arī spēlētāji no citām augstskolām. Dainis Jakovels, LU frīsbija nakts turnīra organizators un medicīniskās fizikas doktorantūras students, šīs nolikuma izmaiņas pirmajā reizē skaidro ar faktu, ka frīsbija sabiedrība ir neliela un ikdienā LU un Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) studenti trenējas kopā.

Iespējams, tieši nakts turnīrs LU frīsbija saimei varētu piepulcināt jaunus biedrus. Dainis cer, ka frīsbija nakts turnīrā LU izdosies sadot pa mizu RTU, jo starp abām universitātēm vienmēr esot principiāla cīņa.

Frīsbija nakts turnīra nolikums paredz, ka komandā jābūt trim meitenēm un trim puisiem. Savukārt florbola turnīrā uz laukuma jābūt vismaz vienai meitenei, tajā pašā laikā strītbolā var startēt gan vīriešu, gan jauktās komandas, bet volejbolā sievietes un vīrieši spēlē atsevišķās kategorijās.

Īsti studentisks gars – zaudētāju nav

Lai arī redzams, ka minētajos sporta veidos nolikums ir atšķirīgs, visos aicināti piedalīties gan meitenes, gan puisi. Tāpat organizatori stāsta, ka turnīru mājaslapās pat atvērts «Spēlētāju placis» tiem, kam komanda vēl nav nokomplektēta.

Vai studentus nebiedē sportošana naktī? Piemēram, Dainis atklāj, ka viņam studenta dzīve asociējas ar nakts darbu, tāpēc sportošana naktī šķiet ļoti studentiska – var socializēties ar citiem, atpūsties un iepazīties ar kādu sporta veidu. Arī nakts turnīru norises diena izvēlēta studentiska – ceturtdiena vai piektdiena, kad daudziem nav lekciju, lai nākamajā dienā nav miegainiem jāiet uz augstskolu.

Par nakts turnīriem un studentisko prāto arī Kārlis. Viņš uzskata, ka piedalīšanās nakts turnīrā ir viena no lietām, kas jāpaveic studiju laikā. «Katrā ziņā studiju laikā ieteiktu visu izbaudīt. Viens no šādiem procesiem ir arī LU sporta nakts turnīri. Tās ir pavisam neiedomājamas emocijas – sportot trijos naktī un darīt to kopā ar vēl pārsimts cilvēkiem.»

Viņam piekrīt arī Andis Stafekis, kurš, pēc LU Florbola nakts turnīra daloties iespaidos, atzīst: «Nakts turnīros zaudētāju nav...»

Latvijas Universitāte rīko nakts turnīrus:

- florbolā;
- frīsbijā;
- strītbolā;
- volejbolā.

Par sportu LU

LU sporta dzīvi organizē Sporta servisa centrs, kas atrodas Olimpiskajā sporta centrā Grostonas ielā 6b. Tā ir LU studentu sporta pamatbāze, taču sporta dzīve norit arī citur: sporta namā «Arkādija», Daugavas stadionā un LU fakultāšu sporta zālēs.

Studentiem tiek piedāvāta iespēja apmeklēt sporta nodarbības basketbolā, futbolā, volejbolā, florbolā, beisbolā, frīsbijā, vieglatlētikā, brīvajā cīņā un sieviešu cīņā, pašaizsardzībā, atlētiskajā vingrošanā, šahā, aerobikā, veselības vingrošanā, kendo, galda tenisā u. c.

Sadarbībā ar futbola skolu «METTA» ir izveidota futbola komanda «FS METTA / Latvijas Universitāte». Pretendēt uz iekļūšanu komandā var no vidusskolas vecuma, ja skolēns spēj sevi apliecināt kā attiecīgā līmeņa sportists un vēlāk apņemas studēt LU.

Dalībnieki piedomā arī pie komandu noformējuma. Jautrība garantēta!
Foto: Kaspars Silavs

Labākajiem LU studentiem sportistiem ir iespēja saņemt studiju maksas atvieglojumu.

Studenti čivina par Latvijas Universitātes nakts turnīriem

Paula Brunovska @pauljiine

Labi pavadīts vakars/nakts jaukā florbola gaisotnē @LUflorbols !!! :) Tagad no pozitīvisma pat miegs vairs nenāk... :D

Kaspars Tauriņš @KasparsTaurins

Pēc teicamas spēles izcīnīta 2. vieta nakstturnīrā. Naksnīga pastaiga, neveselīgas brokastis un jūtu, kā pēc 45 min tikšu gultā.

Līga Veinberga @Liguch

Nu labrīt! Nakts turnīrs noslēdzies, vēlme pēc volejbola vēl ir uzkurināta, tagad atliek nenogulēt darbus. Lūdzu, lūdzu, lūdzu, piezvaniet man 9.15.

Jānis Lūsēns @JanisLusens

Esmu atpakaļ no @LUflorbols. Esmu mazliet noguris, bet, kā jau paredzēju, gribas vēl!!) Paldies visiem!

Studenti iesaka

Kāpēc piedalīties Latvijas Universitātes nakts turnīros?

Kristaps Šteinbergs, Sociālo zinātņu fakultātes students, sešas reizes piedalījies florbola nakts turnīrā:

«Citiem iesaku piedalīties LU nakts turnīros, jo tā ir lieliska iespēja izrauties no ikdienas steigas un nodarboties ar sportiskām aktivitātēm ne tikai dienā, bet arī nakts laikā.»

Kristīne Giode, Fizikas un matemātikas fakultātes studente, vairākas reizes piedalījusies gan florbola, gan volejbola turnīros:

«Ja ir vēlme padzenāt bumbu vai atbalsīt kādu komandu / spēlētāju, tad noteikti iesaku piedalīties. Kaut vai lai zinātu, kā tas ir – bumbot pa nakti! Galvenais ieguvums gan, manuprāt, ir tas, ka var satikt cilvēkus no citām fakultātēm ar vienojošo lietu – volejbolu. Vairāki draugi man ir tieši no šādiem pasākumiem, un tad reizē var piedalīties citos, piemēram, sporta spēlēs.»

Andris Šivars, Fizikas un matemātikas fakultātes students, volejbola nakts turnīrā piedalās jau kopš 2009. gada:

«Noteikti ieteiktu vismaz pamēģināt un piedalīties vienā posmā, jo sajūtas, ko sniedz šāda nepiespiesta sportiska gaisotne, ir fantastiskas, kā arī studentiem ir nepieciešams sports, un tā ir lieliska iespēja likt sev pakustēties. Vēlos arī pieminēt to, ka laika gaitā turnīri ir attīstījušies, tagad ne tikai notiek volejbola spēles, bet tiek paralēli organizēti dažādi konkursi ar vērtīgām balvām. Būtībā turnīrus vērtēju ar 8,5 no 10 ballēm, jo būtu lieliski, ja tie notiktu biežāk.»

Party in the gym or the UL Night Tournaments

The UL is the first higher education institution in the world which has started to organize night tournaments in team sports. Currently, there are night tournaments in floorball, frisbee, street ball and volleyball, and previously, also tournaments in football. Tournaments are open only to University students, and the philosophy of these games is to give students the opportunity to participate in tournaments for free. The tournaments have become very popular due to their attractiveness – music is playing all night long, tea and biscuits are being offered, and the players are dressed in specially prepared outfits.

Fakultāšu skolas skolēniem paver apvāršņus

LU Preses centrs

Skolēniem, kas jau tagad interesējas par savu nākamo profesiju un studiju iespējām vai vienkārši vēlas saturīgi pavadīt laiku, Latvijas Universitātes (LU) fakultātes organizē dažādas tematiskās skolas, pēc kuru beigšanas vairākās studiju programmās piedāvā pat iespēju studēt budžeta vietā, ja vien skolēns bijis īpaši centīgs. Lūk, dažas no tām!

Jauno fiziķu skola

Jau otro gadu LU Fizikas un matemātikas fakultātē (FMF) organizē Jauno fiziķu skolas (JFS) nodarbības. Nodarbībā tēma tiek apskatīta gan populārzinātniski, gan praktiski, pārbaudot un atklājot dažādus fizikas likumus, turklāt noslēgumā tiek sniegts ieskats augstskolas studentu mācību programmā. Apskatītās tēmas bijušas dažādas, piemēram, kāda ir svārstību nozīme mūzikā, kā izveidot vienkāršu spektrometru no sērķociņu kastītes, kā tiek meklēti Zemei bīstamie objekti un kā noteikts attālums līdz tiem u. c.

Ikvienam! Kaut arī nodarbības paredzētas vidusskolēniem, tās nereti apmeklē arī pamatskolas skolēni, kas interesējas par fiziku.

Kad un kur? Astoņas reizes mācību gadā – katra mēneša (izņemot janvāri) otrajā sestdienā no plkst. 10.00 līdz 15.00 LU Fizikas un matemātikas fakultātē Zeļļu ielā 8, Rīgā.

Andris Jenerts, mācās JFS:

«Tā kā fiziku vēl skolā nemācos, esmu 7. klasē, JFS ir vieta, kur apgūt zināšanas un pierādīt, ka gadiem nav nozīmes un varu konkurēt pat ar 12. klasēm! To pierāda pat vairāki JFS testi, kuri man ir bijuši pareizi, bet citiem – nē. Turklāt kur gan labāk pavadīt sestdienas dienu, ja ne darot to, kas tev patīk un interesē!»

Gatis Bergs, studē LU FMF 2. kursā:

«Nevienu brīdi neesmu nožēlojis, ka izbrīvēju laiku un ierados uz nodarbībām agros sestdienu rītos. Prātā labi palikuši pasniedzēji un nodarbības. Tajā laikā nebūtu domājis, ka omulīgi korpulentais cilvēks, kurš stāstīja par matemātiskā svārsta aprakstīšanu ar trigonometriskajām funkcijām, būs tas pats pasniedzējs, pie kura pēc gandrīz diviem gadiem kārtošu eksāmenu elektromagnētismā, bet enerģiskais stāstītājs par elektronu kustēšanos mikroviļņu ģeneratorā mikroviļņu krāsnī tikpat aktīvi pirmā kursa ievadseminārā stāstīs par kvantu fiziku. Nevar arī aizmirst gardās maizītes un tēju, kas uzturēja pareizo garastāvokli starp nodarbībām.»

Arī mana vidusskolas fizikas skolotāja ar interesi pārlasīja JFS praktisko darbu materiālus. Tieši savdabīgās un neierastās praktiskās nodarbības radīja vislielāko interesi.»

Jauno biologu skola

Jauno biologu skola (JBS) notiek jau vairāk nekā septiņus gadus. Šo tradīciju iedibināja studentu pašpārvalde, lai veicinātu skolēnu interesi par bioloģiju un ļautu saprast, ka bioloģija eksistē ne tikai mācību grāmatās, bet arī «tur ārā». Katra nodarbība veltīta kādai bioloģijas apakšnozarei un sastāv no vairākām jautājumu

Jauno biologu skolas nodarbība «pie dabas» – LU Botāniskajā dārzā. Foto no JBS arhīva

kārtām, ko veido studenti. Skolēnam var nākties atbildēt uz jautājumu par to, kādu ūdeni studente Anna uzlējusi nomizotiem kartupeļiem, steidzoties uz lekciju, ja, pārnākot mājās, tie kļuvuši mīksti. Vai arī izveidot DNS modeli no plastilīna. Vai izskaitļot, cik lielu telpu vajadzēs Viesturam, lai izveidotu šūnas modeli, par kodolu ņemot sērķociņu kārbīņu.

Interesanti! Jauno biologu skolas talismans ir ezītis no multfilmas «Ezītis miglā». Vairāk informācijas par JBS var iegūt mājaslapā: jbs.lu.lv.

Kad un kur? JBS notiek četras līdz piecas reizes gadā. Sākot ar šo gadu, nodarbības notiek tuvāk lietām un objektiem. Piemēram, botānikas nodarbība – LU Botāniskajā dārzā, bet cilvēka fizioloģijas nodarbība – P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzejā.

Nikita Trojanskis, 9. klases skolnieks, apmeklē JBS:

«JBS ir lieliska iespēja pārbaudīt zināšanas bioloģijā un sacensties ar vecāko klašu skolēniem. Biologu skola attīsta «bioloģisko loģiku», kura noderēs olimpiādē. Īpaši patīk kārtas, kas rīkotas sadarbībā ar muzejiem vai Universitāti, un kārtas ar praktiskiem darbiem.»

Kārlis Jermacāns, absolvējis JBS, studē LU Medicīnas fakultātē:

«Man patika visas grupu darba kārtas un Sviesta katedras sagatavotie uzdevumi. Zinu, ka kāds šausminājās par to, ka viņa grupas biedri neatšķir DNS no izņemtas doktordesas visās varavīksnes krāsās, bet tas jau nepadara pasākumu mazāk interesantu. Patika uzdevumi, kuros bija kāda šķipsna humora – pavisam dīvaini atbilstu varianti nekad par ļaunu nenāk.»

Andris Ziemelis, bioloģijas skolotājs:

«Skolēns, kurš piedalās JBS, kļūst motivētāks mācīties bioloģiju. JBS kārtas notiek bieži, un tas liek cilāt grāmatas gandrīz katru mēnesi. Skolēns kļūst pārliecinātāks, jo savus rezultātus var salīdzināt ar visu klašu grupu dalībniekiem, un zinošāks, jo pēc uzdotajiem jautājumiem saņem pareizas atbildes. Pēc konkursa dienas notiek lekcija par kādu aktuālu bioloģijas problēmu. Varu apgalvot, ka JBS stiprina skolēna zināšanas un veicina izpratni, tādējādi skolēns ir būtiski sagatavotāks piedalīties skolas, novada, valsts vai pat pasaules bioloģijas olimpiādēs un vēlāk arī veiksmīgi studēt.»

Jauno vēsturnieku skola

Jauno vēsturnieku skola (JVS) sākusi darbu pērnā gada septembrī. Vidusskolēni nodarbībās iepazīstas ar vēstures zinātnes svarīgākajām nozarēm, iegūst priekšstatu, kā strādāt ar vēstures avotiem.

Katru gadu pēc JVS beigšanas skolēni saņem beigšanas apliecību. Mājasdarbi nav obligāta prasība, bet 12. klašu skolēni, kuri guvuši labākās sekmes JVS mājasdarbu sagatavošanā, LU Vēstures un filozofijas fakultātē (VFF) ārpus konkursa tiek iekļauti budžeta grupā. JVS nodarbības vada gan LU VFF mācībspēki, gan doktoranti un studenti, muzeju speciālisti.

Kad un kur? Katra mēneša pēdējā sestdienā LU Vēstures un filozofijas fakultātē Mārstaļu ielā 28/30, Rīgā.

Jauno mediķu skola

Profesors Pauls Stradiņš par medicīnu teicis, ka tā reizē ir māksla, zinātne un profesija. Lai kļūtu par ārstu, daudz jāmācās, un studijas nav vieglas. Viens no būtiskākajiem to vidusskolēnu ieguvumiem, kuri apmeklēja Jauno mediķu skolu (JMS), ir iepazīšanās ne tikai ar Medicīnas fakultātes studiju vidi un studiju kursiem, bet arī iespēja pārliecināties par savu motivāciju nākotni saistīt ar medicīnu. Aktivitāšu formāts galvenokārt ir lekcijas un praktiskās nodarbības.

Kad un kur? Lekcijas notiek reizi mēnesī sestdienās no plkst. 11.00 līdz 13.00 LU Juridiskās fakultātes telpās Raiņa bulvārī 19, Rīgā.

Kitija Balode, absolvējusi JMS, studē LU Medicīnas fakultātē:

«Par JMS uzzināju, kad par to rīta ziņās stāstīja prof. Andrejs Ērglis. Sameklēju informāciju internetā un pieteicos, jo jau no 5. klases zināju, ka studēšu medicīnu.

Pateicoties JMS, man bija iespēja iepazīties ar medicīnas studijām, jo iepriekš nebija priekšstata par to, ko tas praktiski nozīmē. Katra lekcija bija unikāla ar interesantām profesoru prezentācijām. Varēju tikties arī ar medicīnas studentiem un uzdot jautājumus. Lielākais ieguvums ir gūtā pārliecība, ka mana izvēle ir medicīnas studijas un ārsta profesija.»

Jauno pedagogu un psihologu skola

LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātē (PPMF) Jauno pedagogu un psihologu skolā (JPPS) vidusskolēni var iepazīties ar interesantām tēmām pedagoģijā un psiholoģijā. Pedagoģis un psihologs ir īpašas profesijas, kuru pamatā ir darbs ar cilvēkiem. Tāpēc JPPS sniedz papildu zināšanas, lai labāk iepazītu sevi, apjaustu savas intereses, spējas un piemērotību nākamajai profesijai.

Svarīgi! Mācību gada laikā 12. klašu skolēni var izstrādāt pētījumu pedagoģijā vai psiholoģijā, to prezentēt un ar augstāko vērtējumu iegūt budžeta vietu vienā no studiju programmām Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātē.

Kad un kur? JPPS nodarbības notiek reizi mēnesī gan Valmieras Valsts ģimnāzijas telpās, gan LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātē Jūrmalas gatvē 74/76, Rīgā.

Katrīna Aplociņa, pateicoties izcili izstrādātam darbam JPPS, ieguva iespēju mācīties LU PPMF budžeta vietā:

«Šī skola man radīja vēl lielāku interesi par psiholoģiju un arī pedagoģiju. Lekcijas notika reizi mēnesī, man tas šķita par maz jau pēc pirmās lekcijas, jo nodarbības bija tik aizraujošas un interesantas, ka vēlējos tās klausīties vēl un vēl.»

Aleksejs Lukjančikovs, LU PPMF 1. kursa students, absolvējis JPPS:

«Tā ir laba iespēja iestāties LU mācību garā. Apmeklēju skolu trīs gadus, jau no 10. klases, un varu teikt, ka tā dod noderīgas zināšanas gan pedagoģijā, gan psiholoģijā. Pašlaik esmu tur, kur gribēju nokļūt, un JPPS man palīdzēja to sasniegt.»

Mazā filozofijas fakultāte

Mazās filozofijas fakultātes (MFF) vēsture ir vienlaikus gara un īsa. Tradīcija izveidojās padomju laikā, bet tad izčakstēja. Šogad MFF atsāka savu darbu. Atsaucība bijusi lielāka, nekā gaidīts, atzīst MFF veidotāji. Nodarbībās skolēni un pasniedzēji brīvi kļūst pa dažādām filozofijas tēmām. Piemēram, pavasara semestrī iepļānotas sarunas par eksistenciālismu, dzīvesmākslu, Latvijas filozofiju un Sokratu. MFF nodarbībās iegriežas arī studenti, jo gan «mazās», gan «lielās» fakultātes cilvēkus vieno aizrautība ar filozofiju.

Kad un kur? Nodarbības notiek reizi mēnesī otrdienās no plkst. 16.30 līdz 18.00 Vēstures un filozofijas fakultātes 4. auditorijā Mārstaļu ielā 28/30, Rīgā.

Ina Lenca, LU Vēstures un filozofijas fakultātes 1. kursa studente:

«Izvēloties studiju programmu, man bija skaidrs, ka, izmantojot visas pieejamās iespējas, ir lielāka varbūtība, ka, par to radītais priekšstats atbildīs īstenībai. Apmeklēju LU akciju «Studenta kurpēs», tās laikā man bija iespēja iestāties studenta lomā, un interese par bakalaura programmu «Filozofija» izstādē «Skola». Arī MFF ir laba iespēja iegūt pārliecību par savu izvēli.»

Vides akadēmija

Mērķtiecīgiem jauniešiem, kurus interesē daba un kam rūp apkārtējā vide, patīk radoši un aktīvi pavadīt brīvo laiku, īstā vieta būs Jauno vides zinātnieku skolas «Vides akadēmija». Tā ir jauno vides zinātnieku skola – olimpiāde, kuru organizē LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte (ĢZZF). Piedalīties var visi 10.–12. klašu skolēni. Katra nodarbība veltīta kādai vides aizsardzības tēmai. Nodarbībās piedalās fakultātes pasniedzēji un viesi no vides aizsardzības institūcijām, NVO, pašvaldībām, uzņēmumiem.

Svarīgi! Nodarbības noslēgumā kursanti prezentē zināšanas par attiecīgās nodarbības tēmu «Zaļajā testā» un visa mācību gada garumā krāj punktus. Trīs labākie iegūst iespēju studēt bakalaura studiju programmā «Vides zinātne» bez maksas.

Kad un kur? Nodarbības notiek reizi mēnesī sestdienās no plkst. 12.00 līdz 16.00 Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātē Alberta ielā 10, Rīgā, un lauka apstākļos.

Līga Pakalna, studē LU ĢZZF 2. kursā:

«Mācījos 11. klasē, kad par «Vides akadēmiju» man pastāstīja ģeogrāfijas skolotāja. Tā šķita aizraujoša iespēja. Aizbraucu, pamēģināju, iepatikās. Šajā laika posmā sapratu, ka «Vides akadēmijas» tēmas ir ne tikai interesantas, bet patiešām aktuālas visai sabiedrībai. Ne mirkli neesmu nožēlojusi šo izvēli, jo studijas ĢZZF palīdzējušas labāk izprast daudzus dabas procesus un mūsu nozīmi tajos, vienlaikus pilnvērtīgi izbaudot aktīvu un neaizmirstamu studenta dzīvi. Vides lietas apvieno daudzas nozares, tāpēc turpmākais darbības spektrs pēc studiju beigšanas ir diezgan plašs.»

Schools of Faculties that open up new horizons

For those high school students who are taking interest in future professions and higher education options or just want to spend time meaningfully, the UL Faculties offer a variety of thematic schools, the completion of which gives the opportunity to secure a state-funded study place if the student has been particularly diligent. At classes, the students are introduced to the faculties they are taking interest in as well as told about, and involved in discussions on, current topics that are not included in the compulsory school programmes.

Interneta vietnes «Ubi sunt» idejas autores un izveidotājas – Jūlija Dibovska (no labās) un Elīna Kokareviča.
Foto: Indra Gleizde

Brīva vieta kritikai

Indra GLEIZDE

Kopš pērnā gada novembra darbību internetā uzsācis LU Humanitāro zinātņu fakultātes (HZF) studentu izveidots virtuālais žurnāls *Ubi Sunt* (www.ubisunt.lu.lv), kur gandrīz visu rakstu autori ir paši studenti. *Ubi Sunt* interesanti interpretē literāras aktualitātes un procesus, piedāvājot savu neatkarīgu viedokli. «Literatūra, kritika un zinātne ir tās «būtnes», pēc kurām ilgojas *Ubi Sunt*,» skaidro projekta idejas autores un vadītājas, HZF doktorantūras studentes Jūlija Dibovska un Elīna Kokareviča.

Kur ir? Kur palika?

Ideja par veidu, kā papildus nodarboties ar saistošu nozari arī ārpus studijām, radusies Jūlijai – izveidot vietni internetā, kur būtu gan konstruktīva literatūras kritika, gan jaunrade, gan tiešs skatījums uz literāriem «asumiem». «Tādu izdevumu trūkst. Ja kādu interesē process, tad ar esošajiem žurnāliem nav pietiekami. Ir svarīgi, lai par grāmatu būtu vismaz divas recenzijas, nevis viena, kā tas reizēm gadās, un, ja ir vairākas un dažādas, tas ir tikai apsveicami,» stāsta Elīna.

Jau projekta nosaukums – *Ubi Sunt* – norāda uz virtuālā izdevuma misiju. Projekta iniciatores skaidro, kā latīniskais nosaukums saistīts ar klasiskajām vērtībām, uz kurām balstās gan filoloģiskā izglītība, gan centieni vērtēt literatūru. «*Ubi Sunt* nozīmē – kur ir, kur palika? Interneta vietnē tiek uzdoti jautājumi – kur palika iepriekšējie izdevumi? Kur ir jaunie autori, un kur viņus varam atrast? Varam atļauties uzdot daudz jautājumu, jo esam jauni, un neviens nevar mums pieprasīt būt pārāk nopietniem

vai ļoti konservatīviem. Varam skatīties dažādos virzienos,» turpina Elīna.

Vēloties iesaistīt projektā arī citus studentus, meitenes pasniedzējiem jautājušas, kuri, viņuprāt, būtu spējīgi darboties kritikā un rakstīt recenzijas. Iepazīšanās un komandas veidošana aizsākusies jau vasarā – literatūras entuziasti nāk gan no bakalaura pēdējiem kursiem, gan no maģistrantūras un doktorantūras, piedalās arī absolventi. Šie studenti recenzē izdevumus, piesaista autorus un izvērtē publicējamo jaunradi, apmeklē dažādas konferences un lasījumus, par tiem veidojot aprakstus. Lai gan ir izveidota pamatkomanda, *Ubi Sunt* nevēlas literatūrzinātnieku vidi sašaurināt, tieši pretēji – bieži tiek uzrunāti un pieaicināti arī valodnieki, filozofi, vēsturnieki un citi studenti, kuri vēlas recenzēt kādu jaunizdevumu savā jomā. Daudziem studentiem tā kļūst par pirmo šāda veida pieredzi, tādēļ tas ir arī veids, kā iemācīties ko jaunu.

Vēl viens projekta ieguldījums ir ieskats humanitārām problēmām veltītu zinātnisko

konferenču jomā. «Daudzi par tām nemaz neuzzina. Kā teica mūsu literārā konsultante, LU HZF Latviešu literatūras vēstures un teorijas katedras profesore Māra Grudule, publicētie raksti paliek vēsturei. Ir derīgi zināt, ka ir tāds cilvēks, kas lasījis par šo tēmu, ka pie viņa varam vērsties un uzzināt viņa viedokli vēlāk, meklēt citus viņa rakstus,» stāsta Jūlija.

Spēja skatīties kritiski

Jūlija un Elīna ir projekta redaktore, savukārt jaunradi rediģē Santa Idere-Bankava un Sintija Kampāne. Tā studiju gaitā un ar kritiku saistītās aktivitātēs iegūtā pieredze tiek izmantota, lai dotu padomu tiem, kas iepriekš ar kritiku nav nodarbojušies. «Redzam, ka cilvēki atrod laiku tam, kas viņiem patīk un padodas. Konsultējam tos, kam padodas ne tik spīdoši, cenšamies pacelt vismaz raksta ziņā uz augšu, bet esam ļoti priecīgi, ja gadās talantīgi recenzenti. Līmenim jābūt! Visgrūtāk ir ar no-beigumiem un kritisko skatījumu. Cilvēki nav pieraduši kritiski skatīties, labākajā gadījumā viņi ir gatavi reflektēt tikai par pozitīvo. Starp citu, šī indeve raksturīga arī pārāk daudziem doktorantiem, bet mēs nevēlamies zaudēt spēju uz lietām skatīties kritiski,» paskaidro Jūlija.

Atsevišķos gadījumos tiek palūgtas arī autoritatīvāks viedoklis. «Pamatā projekts tendēts uz jaunajiem, uz studentiem, bet pie mums publicējas arī profesori un pieredzējuši cilvēki. Viņiem varam palūgt uzrakstīt kādu komentāru kaut dienasgrāmatas ieraksta veidā, ja interesē kāds jautājums un viņu viedoklis,» tā Elīna.

Par spīti!

Projekta realizācija nedaudz ieilga. Sākumā bijis uztraukums par finansējumu lapas izveidei un grāmatu iegādei, taču arī šis jautājums veiksmīgi atrisināts. «Izrādījās: ja kaut ko grib, tad var dabūt – pat par velti. Viss ir realizējams, bet ceļš ir diezgan ilgs un neatlaidīgs. Ja ir vēlme kaut ko veidot, jāiet pie viena, pie otra, pie trešā, un, ja trešais saka, ka neko nezina, ir jāiet vēl. Beigās gandrīz viss ir tapis bez maksas. Pat logo uztaisījām paši,» stāsta Elīna, un Jūlija piebilst, ka mazais «LU» vietnes nosaukumā ir zināms garants, ka lapai ir nopietni nolūki. Tā arī esot vieglāk runāt ar izdevējiem, lai tie piešķirtu līdzekļus grāmatas recenzēšanai. Pārsteigums bijis par cilvēku atsaucību un izdevniecību atbalstu.

«Daudzas izdevniecības ir priecīgas. Viņiem patīk, ka kaut kas notiek un ka kāds kaut ko dara. Jo rakstām ne tikai par elitārām vai «populārām» grāmatām, bet arī, piemēram, par bērnu grāmatām. Priecē, ka izdevniecības ir atsaucīgas, jo paši grāmatas nevarētu nopirkt. Grāmatas pēc tam savā īpašumā iegūst recenzenti vai bibliotēka. Tas bija atklājums, ka cilvēki ir ļoti sirsnīgi un atsaucīgi. Rezēm gan šķiet, ka latvieši ir tādi noslēgti,» secina Jūlija.

Pašrealizācija un domubiedri

Jautājot par to, ko pašām šī darbošanās ir devusi, pirmkārt studentes runā par vēlmi radīt jaunus tematus literārajai diskusijai Latvijā. Personiskus iemeslus norādot, Jūlija piebilst, ka «tas ir viens no veidiem, kā sevi realizēt doktorantūrā, kur tādu projektu ir vieglāk izbīdīt. Tā ir gan iespēja, gan ieguvums, ka mēs varam sevi realizēt.»

Divas no komandas dalībniecēm Una Alksne un Sintija Kampāne izklāsta savu skatījumu, paskaidrojot, kā darbošanās *Ubi Sunt* ļauj iegūt pieredzi literatūras kritikā un būt lietas kursā par mūsdienu latviešu literatūras norisēm. «Redzu abus šos aspektus kā nepieciešamu papildinājumu literatūrzinātnes maģistrantūras studijām. Ieguvums ir arī gandarījums par padarīto, kas atšķirībā no studiju darbiem ir pieejams un var kļūt interesants vai noderīgs citiem. Ļoti patīkami, ka ir iespēja iepazīt gudrus, radošus un aizrautīgus cilvēkus, ar kuriem mani vieno patiesa interese par literatūru un vēlme darīt ko vairāk, nekā tiek prasīts, lai formāli nokārtotu studijas,» tā Una.

«Šī darbošanās nozīmē gan sevis, gan arī literārās dzīves izziņu. Projekts gan man, gan citiem sniedz iespēju pašrealizēties, iegūt pieredzi recenziju rakstīšanā, iespēju apzināt literāro procesu, motivāciju vērtēt literatūru publiski, saglabāt uzmanību pret jaunākajiem literārajiem notikumiem un apzināt apkārt esošos radošos spēkus. Vienlaikus projekts nozīmē domubiedru iegūšanu,» uz ieguvumiem norāda Sintija.

Ubi Sunt nākotnes plāni

Projekta veidotājas sola – kamēr viņas studēs doktorantūrā, *Ubi Sunt* noteikti turpināsies, un cer, ka vēlāk vadību pārņems citi entuziasti. «Mums ir gadījušies vairāki talantīgi studenti, un ceru, ka viņi triju doktorantūras gadu laikā pārņems šo lietu,» stāsta redaktore.

Jautājot par nākotnes plāniem, kā viena no lietām, kas pašlaik ir aktuāla, tiek minēta finansējuma piesaiste. Finansējums, kas bijis nepieciešams, piemēram, dažādu ārzemēs publicētu grāmatu iegādei, nācis no studējošo pašpārvaldes, taču papildu līdzekļi būtu nepieciešami, lai celtu vietnes kvalitāti. «Entuziasms ir laba lieta, ar ko sākt, taču nepieciešams turpināt attīstīties. Būtu labi, ja cilvēki, kuri ir talantīgi, saņemtu vismaz simbolisku samaksu. Tas radītu citu attieksmi,» uzskata Jūlija. Jau tagad redaktore domā, ka pēc kāda laika varētu veidot konferenci vai organizēt literāros lasījumus. Vēl kāda doma nākotnei ir veidot sadarbību ar ārvalstu augstskolu studentiem, «jo pētniecībā viedokļu apmaiņa ir nepieciešama, jāskatās, ko citi dara.»

Par to, kā *Ubi Sunt* varētu izskatīties pēc pāris gadiem, studentes vairās runāt, taču iestrādes jau ir iedibinātas – vismaz raksts dienā. «Mēs nesolām, ka rakstīsim tikai labu, recenzijas ir dažādas. Vēlamies saglabāt neatkarību un brīvību no personiskiem faktoriem, protams, nevienam neapvainojot,» rezumējot saka Elīna.

Free space for critique

A weblog *Ubi Sunt* (www.ubisunt.lv), which is created by students of the Faculty of Humanities and in which almost all articles are written by students, has started its activity since November last year. *Ubi Sunt* writes about cultural processes and literature – there are reviews, critique and reflections. Weblog is created by two enthusiastic PhD students, Jūlija Dibovska and Elīna Kokareviča, who also have big plans for the weblog development.

The screenshot shows the website for 'Ubi Sunt'. At the top, there is a navigation bar with social media icons and a 'NOTIKUMU KALENĀRS' (Event Calendar) section. Below this, there is a featured article titled 'Kad gos smeļ' with a cartoon illustration of a character with a long nose. To the right, there is a list of events for February 18th, including 'Screen Vision & Literārās akadēmijas dzejas vakars 18. februārī' and 'Veras Kacenas grāmatas "Balle beidzās pusnaktī. Latviešu kara stāsti" atvēršanas svētki'. At the bottom, there is a list of articles with their titles and dates, such as 'Multimāksliniekiem' and 'Kad gos smeļ'.

Ekrānšāviņš no jaunā portāla.

Saules aptumsums ķenguru zemē

Emīls VEIDE, Kārļa Kaufmaņa piemiņas stipendijas ieguvējs, LU Fizikas un matemātikas fakultātes bakalaura studiju programmas «Fizika» students

Foto: **Ilgonis VILKS**, astronoms, LU Zinātnes un tehnikas vēstures muzeja direktors

Esmu priecīgs par Latvijas Universitātes (LU) Fonda piešķirto stipendiju astronomijā šim akadēmiskajam gadam, jo ar tās palīdzību varēju atļauties doties tālā ceļojumā uz Austrāliju 2012. gada novembrī, lai novērotu pilnu Saules aptumsumu, kas ir ļoti reta astronomiska parādība un šajā gadsimtā Latvijā nebūs novērojama. Austrālijā novērotais aptumsums bija jau trešais, ko devos novērot ārpus Latvijas.

Pilns Saules aptumsums ir kas tāds, ko vismaz reizi mūžā vērts redzēt katram. Izjūtas ir neaprakstāmas. Tā tas bija arī šoreiz Austrālijā, Kērnās (*Cairns*), kur astoņu cilvēku grupa (septiņi latvieši, viens zviedrs) ceļojuma organizētājas Agneses Zalcmānes vadībā vēroja reto dabas parādību okeāna krastā.

Tā kā aptumsums bija pašā rīta agrumā, jau ap pieciem no rīta devāmies uz pludmali, kur mums bija rezervēta vieta novērojumiem.

Cilvēku nebija pārāk daudz, jo debesis bija daļēji apmākušās. Saullēktu novērojām pie paša horizonta, jo skatam netraucēja ne koki, ne ēkas. Mēness sāka aptumšot Sauli vien desmit minūtes pēc saullēkta, bet tanī brīdī jau bija savilkušies mākoņi. Ieraudzījām Sauli tikai tad, kad Mēness bija aizklājis pusi no Saules diska. Tad arī izdevās iegūt labas fotogrāfijas.

Tikai pāris minūtes pirms pilnās fāzes sākuma gaisma sāka šķīst jocīga, debesis parādījās sārti mākoņi, pie horizonta pamale kļuva oranžīga, gluži kā pēc saulrieta. Iestājoties pilnajam aptumsumam, atskanēja cilvēku sajūsmas saucieni, ovācijas. Visapkārt manāma krēsla, bet pašu Sauli vēl neredzējām – tai priekšā ne tikai Mēness, bet arī mākoņi. Tavu brīnumu – vienā brīdī sprauga mākoņos atklāja skatam Saules vainagu. Visi fotogrāfi uzreiz metās pie fotoaparātiem, lai iemūžinātu fantastisko skatu.

Ceļojums mēneša garumā pa ķenguru zemi nemaz nav aprakstāms vienā stāstā, tas katram pašam jāpiedzīvo.

Ja arī tevi interesē zvaigžņu pasaule un vēlies uzzināt vairāk par dažādiem Visuma objektiem, kā arī piedalīties astronomiskos novērojumos, tev ir vairākas iespējas:

- 1) nāc uz LU Astronomisko torni – skaidros trešdienu vakaros tiek rīkoti publiski debess spīdekļu novērojumi ar teleskopu. *Plašāka informācija:* <http://www.lu.lv/par/strukt/muzejs/kosmosa/>;
- 2) apmeklē astronomijas nodarbības tehniskās jaunrades namā «Annas 2», kur domubiedru lokā varēsi atrast atbildes uz interesantiem jautājumiem par telpu ārpus Zemes robežām, iemācīties orientēties zvaigžņotajās debēs, pazīt zvaigznājus, kā arī lietderīgi un saturīgi pavadīsi brīvo laiku. Nodarbības ir bez maksas un paredzētas jauniešiem līdz 25 gadu vecumam. Regulāri dodamies astronomiskos braucienos, lai iepazītu zvaigznes ārpus Rīgas gaismām. Astronomija bez praktiskiem novērojumiem nav iedomājama.

Uz tikšanos nodarbībās!

Vairāk informācijas:

<http://www.draugiem.lv/astroprojekti/>

<http://www.tjn.lv/pulcini/astronomija/>

Solar eclipse at the Land of Kangaroos

At the end of 2012, a group of the UL representatives went to Australia to watch a unique natural phenomenon, solar eclipse. In the long journey, there was a plenty of adventures and wonders, and the astronomical purpose of the journey was achieved as well because, even though most of the time the sky was covered with clouds, just at the moment when the Sun became obscured by the Moon, the clouds opened up and everyone could see the eclipse. In the article, Emīls Veide, a Bachelor student of the Faculty of Physics and Mathematics programme in Physics, tells about his impressions about the journey.

Galvenais ir uzdot jautājumus

No kreisās: LU rektors Mārcis Auziņš Lielajā aula pasniedz LU 2012. gada zinātnes komunikācijas balvu «Mēneša pētnieks» Bioloģijas fakultātes profesoram Guntim Brūmelim.
Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

LU Preses centrs

Šogad pirmo reizi pasniegta Latvijas Universitātes (LU) zinātnes komunikācijas balva «Mēneša pētnieks» par spēju izskaidrot sarežģīto vienkārši un aizraujoši. To saņēma Bioloģijas fakultātes profesors Guntis Brūmelis. Balvas ieguvēju noteica LU portāla lasītāju un žūrijas balsojums.

Profesors Guntis Brūmelis atzīst, ka bijis ļoti pārsteigts, kad uzzinājis par balvas piešķiršanu. «Galvenais kniņš ir izskaidrot, prasot jautājumus. Bieži studenti paši var lietas saprast, bet, lai to panāktu, nepieciešams, lai viņi domātu pareizā virzienā, ko var panākt ar jautājumiem,» savus zinātnes ko-

munikācijas paņēmienus skaidro G. Brūmelis. «Otrkārt, diezgan bieži uzdodu jautājumus, kas ir veidoti tā, lai studenti atbildētu nepareizi. To uzzinot, smadzenes ir atvērtas domāšanai, lai saprastu, kādēļ atbilde bija nepareiza.»

Uz šo balvu pretendēja 14 izcili LU pētnieki, kuri savu darbību skaidrojuši 2012. gadā publicētajā 13 interviju ciklā «Mēneša pētnieks», atbildot uz žurnālistu – studentu jautājumiem. Balvai izvirzīti bija arī Viesturs Melecis, Agris Bērziņš, Mihails Hazans, Vita Zelča, Malgožata Raščevska, Valdis Tēraudkalns, Jānis Pleps, Mārcis Leja, Andrejs Vasks, Andris Ambainis, Agnese Cimdiņa un Ieva Raubiško, Ruvins Ferbers.

Lasītāju balsojumā tika saņemti 607 vienreizējie balsojumi, un pārliecinošs līderis bija Bioloģijas fakultātes profesors G. Brūmelis. Tāpat raksts par viņu «Guntis Brūmelis mežā ir bijis un no lāčiem nebaidās» ir visvairāk popularizētais sociālajos tīklos.

Intervijas vērtēja arī mediju redaktoru žūrija: laikraksta «Dienas Bizness» redaktore Rudīte Spakovska, žurnāla «Geo Latvija» galvenais redaktors Kaspars Ozols, žurnāla «National Geographic Latvija» galvenais redaktors Rimants Ziedonis, žurnāla «Ilustrētā Vēsture» galvenais redaktors Vents Zvaigzne, LU Zinātņu un tehnikas vēstures muzeja vadītājs un žurnāla «Terra 2.0» galvenais redaktors Ilgonis Vilks.

Arī 2013. gadā LU portālā tiks publicētas intervijas ar zinātniekiem – šoreiz institūtu pētniekiem, kas skaidros savu aizraušanos ar zinātni un iespējas šajā jomā.

LU darbinieku sapulcē tika pasniegtas balvas arī labākajiem darbiniekiem, ko noteica elektroniskā aptaujā LU portālā. Balvu saņēma Ekonomikas un vadības fakultātes studiju metodiķe Skaidrīte Butlere un LU Studentu servisa direktora vietniece Inese Leduskra.

Rektora pateicība tika Atim Peičam par godprātīgu darbu, profesionāli vadot LU Bibliotēkas – Kerkoviusa nama – renovāciju. Savukārt Ekonomikas un vadības fakultātes bijušajam dekānam Mārim Purgailim rektors izteica pateicību par godprātīgu darbu, vadot fakultāti, un uzdāvināja LU jubilejas sudraba monētu.

LU Gada balvu atbalsta Nordea banka.

Curiosity is the key

This year, the UL science communication award, Researcher of the Month, has been given for the first time. The award is granted for the ability to explain the complex matters in a simple and exciting way. Guntis Brūmelis, the professor at the Faculty of Biology, received the award, voted by the readers of the UL website and the jury.

LU Gada balvas atradušas savus īpašniekus

LU Preses centrs

Latvijas Universitātes (LU) Lielajā aula 1. februārī notika LU darbinieku sapulce, kurā rektors Mārcis Auziņš uzrunāja Universitātes saimi un tika pasniegtas ikgadējās LU Gada balvas.

Profesors Mārcis Auziņš atskatījās uz paveikto 2012. gadā, uzsvēra pārmaiņu nozīmi un nepieciešamību augstākajā izglītībā, zinātnē un likumdošanā, kā arī atgādināja klātesošajiem par aktuāliem un gaidāmiem notikumiem LU.

Pēc rektora ziņojuma tika pasniegtas LU Gada balvas.

LU balvu par sasniegumiem zinātnē saņēma:

- Bioloģijas fakultātes profesors Juris Imants Aivars par zinātniskās skolas izveidošanu cilvēka un dzīvnieku fizioloģijā;
- Ekonomikas un vadības fakultātes profesors Pēteris Zvidriņš par zinātniskās skolas izveidošanu demogrāfijā;
- Kardioloģijas zinātniskā institūta vadošais pētnieks un Medicīnas fakultātes profesors Andrejs Ērglis par oriģināla pētījuma rezultātiem sirds ķirurģijā;
- Sociālo zinātņu fakultātes docents Ivars Ījabs par oriģināla pētījuma rezultātiem politikas zinātnē;
- Aivars Vembris par izcilu promocijas darbu cietvielu fizikā «Piraniliden fragmentu saturošu krāsvielu optiskās un optoelektriskās īpašības»,

- Sandis Laime par oriģināla pētījuma rezultātiem humanitārajās zinātnēs – «Raganu tradīcija Ziemeļaustrumu Latvijā»;
- LU Datorikas fakultātes profesors Andris Ambainis par jaunas zinātnieku grupas izveidošanu kvantu skaitļošanas zinātnē.

Rektora atzinības raksts par pirmā Baltijas Mikrobiologu kongresa organizēšanu un aktīvu darbību Latvijas mikrobiologu starptautiskās sadarbības veicināšanā piešķirts LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūta vadošajam pētniekam Aleksandram Rapoportam.

LU balvu skolotājiem un skolas direktoram piešķir, lai izceltu un atbalstītu tos Latvijas skolu skolotājus un direktorus, kas devuši ievērojamu ieguldījumu skolēnu sagatavošanā studijām Universitātē. Balvu «Gada skolotājs» ieguva Smiltenes ģimnāzijas ķīmijas skolotājs Jānis Celmiņš un Rīgas Valsts 2. ģimnāzijas vēstures skolotājs Jānis Arājs. Balva «Gada skolas direktors» piešķirta Daugavpils krievu vidusskolas – liceja direktoram Jevgeņijam Timošenko.

Annual Awards of the UL have found their owners

A UL staff meeting took place at the beginning of February. At the meeting, the rector, Professor Mārcis Auziņš, gave a speech to the university staff, and the UL Annual Awards for achievements in science and research work in the preceding year were granted. Also, awards were given to the best University employees, the best teachers and the best school director.

Studiju kvalitāti Universitātē apliecina Eiropas eksperti

LU Preses centrs

Vairākām Latvijas Universitātes (LU) studiju programmām pagājušajā gadā piešķirtas starptautiskas kvalitātes zīmes uz ilgāko iespējamo laiku – pieciem gadiem. Tās apliecina studiju programmu kvalitāti un spēju konkurēt ar citu Eiropas augstskolu studiju programmām, kā arī veicina to atpazīstamību Eiropā un studentu mobilitāti.

Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs

Ķīmijas Eirobakalaura kvalitātes zīme

LU bakalaura studiju programmai «Ķīmija» piešķirta Ķīmijas Eirobakalaura (*Eurobachelor*) kvalitātes zīme. To piešķir Eiropas Ķīmijas tematiskā tīkla (ECTN – *European Chemistry Thematic Network*) asociācijas komisija. Asociācijā ir apvienojušies vairāk nekā 120 Eiropas augstskolu ķīmiķi no 37 valstīm. Vairāk nekā desmit gadu laikā, analizējot Eiropas augstskolu pieredzi un sadarbojoties dažādos Eiropas projektos, ir izstrādāti ķīmijas akadēmisko programmu veidošanas principi un kvalitātes vērtēšanas kritēriji studiju programmām.

Lielākā daļa bakalaura studiju programmas «Ķīmija» absolventu turpina mācības LU Ķīmijas fakultātes maģistrantūrā. Iegūtais diploms ļauj sekmīgi turpināt studijas gan Latvijā, gan ārzemēs. Šī bakalaura programma dod studentiem visas pamatzināšanas, kas nepieciešamas, lai varētu sekmīgi uzsākt patstāvīgas darba gaitas dažādās laboratorijās un institūtos. Studiju laikā īpaša vērtība tiek pievērsta laboratorijas un praktisko darbu organizēšanai un intensificēšanai, dodot iespēju bakalaura programmas studentiem jau pirmajos kursos strādāt ar modernu mūsdienu aparatūru.

Eiropas kvalitātes zīme

Eiropas kvalitātes zīme jeb *Euro-Inf Quality Label* zīme piešķirta LU Datorikas fakultātes bakalaura un maģistra studiju programmai «Datorzinātnes». To, balstoties uz starptautiskas ekspertu grupas slēdzienu, piešķir 2009. gadā Vācijā dibināta nevalstiskā organizācija *European Quality Assurance Network for Informatics Education* (EQANIE).

Eiropas kvalitātes zīme norāda, kas jāprot studentam, absolvējot šo programmu. Datorikas fakultātes programmas aptver svarīgākos datorikas virzienus, sniedzot studentam vispusīgas zināšanas un iespēju pievērsties tieši viņu interesējošam virzienam. Eiropas kvalitātes zīme apstiprina šo programmu satura augsto vērtību.

European experts certify the quality of studies at the UL

Several UL study programmes were awarded with international quality marks for the maximum possible period, five years. This confirms the quality of the study programmes and their ability to compete with other European university programmes as well as promote their reputation in Europe, and student mobility. The UL Bachelor's programme in Chemistry has received Eurobachelor quality mark by the European Chemical Thematic Network (ECTN) Association Committee. Euro-Inf Quality Label has been granted to the Bachelor's and Master's programmes in Computer Science at the UL Faculty of Computing. This award, based on an international expert group decision, is given by the non-governmental organization European Quality Assurance Network for Informatics Education (EQANIE) established in 2009 in Germany.

Datorikas fakultātes programmu sasniegtie rezultāti sakrīt ar Eiropas kvalitātes zīmes izvirzītajām prasībām, tāpēc studenti, kas izvēlas studēt Datorikas fakultātē gan bakalaura, gan maģistra līmenī studiju programmā «Datorzinātnes», var būt droši, ka izvēlējušies augstas kvalitātes studijas

Ķīmijas Eirobakalaura sertifikāts, kas ierāmēts aplūkojams Ķīmijas fakultātē, ir starptautiska atzīnības zīme, kas piešķirta uz pieciem gadiem līdz 2016. gada septembrim.

LU bakalaura studiju programma «Ķīmija» ir pirmā dabaszinātņu programma Latvijā, kas saņēmusi šādu dokumentu

Aktuāli notikumi Latvijas Universitātē no

16.11.

Pirtnieku labumi LU Botāniskajā dārzā

LU Botāniskais dārzs pērnā gada nogalē un šī gada sākumā izstādē «Augu vara pie miesas un gara» iepazīstināja apmeklētājus ar dažādiem pirts un ārstniecības augiem, to ievākšanu, lietošanu un iedarbību. Izstādē izvietoti augi bija audzēti bioloģiskajās zemnieku saimniecībās, kuras apvienojušās biedrībās Latvijas Pirts savienība un «Vides un veselības saime». Šajās saimniecībās audzē un ražo produktus veselībai un labsajūtai. Izstādes laikā varēja iegādāties dažādas tējas, garšvielu maisījumus, vilnas un lina izstrādājumus. Pirts gudrības apgūt palīdzēja pieredzējuši pirtnieki.

23.11.

Polijas prezidents svinīgi atklāj LU karceri

Atzīmējot Rīgas Politehnikuma 150 gadu jubileju, Latvijas Universitātē 23. novembrī viesojās Polijas prezidents Bronisłavs Komorovskis, kura vecvecētavs savulaik studējis Rīgas Politehnikumā, kā arī pārstāvi no Polijas vēstniecības un Polijas delegācijas Latvijā.

Tika atklāts arī restaurētais studentu karceris. Pēc oficiālās pasākuma daļas tika prezentēts bilingvālais izdevums poļu un latviešu valodā *Polentechnikum* un demonstrēta filma «Karceris Rīgā. Dzīvais mantojums», kas ir stāsts par 1875. gadā tapušo karceri – nepaklausīgo studentu izolācijas vietu.

26.11.

Klausāmgrāmatas «(Divas) puses: Latviešu kara stāsti» prezentācija

Grāmatas «(Divas) puses: Latviešu kara stāsti» panākumi un lasītāju lielā interese mudinājusi izdevniecību «Apostrofs» un Latvijas Universitātes Sociālo un politisko pētījumu institūta pētniekus grāmatā publicētos karavīru dienasgrāmatu pierakstu apkopojumus un pētnieku laikmeta raksturojumus iemūžināt klausāmgrāmatā. 26. novembrī Latvijas Okupācijas muzejā notika klausāmgrāmatas atvēršanas svētki.

Ulda Neiburga, Aijas Rozenšteines un Vitas Zelčes zinātniskajā redakcijā izdotajā klausāmgrāmatā dzirdami gan Otrā pasaules kara karavīru dienasgrāmatu pierakstu apkopojumu un pētnieku zinātnisko rakstu, gan arī zīmīgāko kara laika dziesmu fragmenti. Divos kompaktdiskos klausītāji tiek iepazīstināti ar sešu Otrā pasaules kara abās frontēs karujošo karavīru dienasgrāmatu spilgtākajiem tekstiem, kurus, saglabājot autoru oriģinālo valodas stilu, ierunājuši aktieri.

30.11.

Atklāta LU Medicīnas fakultātes Diagnostikas darba stacija

Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcas telpās 30. novembrī atklāta LU Medicīnas fakultātes Diagnostikas darba stacija. Tā tapusi, pateicoties LU Fonda finansiālajam atbalstam, un paredzēta ortopēdisko un radioloģisko attēlu interpretācijai, ko izmanto traumatoloģijā un ortopēdijā, anestezioloģijā un mikrobioloģijā, ārstniecības studentu apmācībai un zinātnisko darbu izstrādei.

Darba staciju veido dators ar paplašinātu atmiņas apjomu, kas ļaus veidot ilggadēju klīnisko gadījumu datubāzi, saņemt un nosūtīt izmeklējumu no citiem slimnīcas datoriem. Medicīniski sertificēti monitori ar maksimālu izšķirtspēju dod iespēju vienlaikus aplūkot divas projekcijas vai salīdzināt divus dažādos laikos veiktus izmeklējumus.

30.11.

LU notiek konference «Biodrošība: izaicinājumi un risinājumi»

30. novembrī notika projekta «Kapacitātes stiprināšana starpnozaru pētījumos biodrošībā» noslēguma konference, kas veltīta biodrošības aktuālajiem jautājumiem.

Ar kādiem izaicinājumiem sastopas studenti, mācībās lietojot bioloģisko materiālu? Cik droša ir bioloģiskā materiāla izmantošana zinātniskos pētījumos? Cik drošas ir kosmetoloģijas prakses, un kādi ir infekciju riski? Kā salāgot biotehnoloģiju attīstību un biodrošības prasības? Kādi ir būtiskākie biodrošības attīstības un biotehnoloģiju pārvaldības izaicinājumi, un kā tos efektīvi risināt? Uz šiem jautājumiem atbildes sniedza dažādu nozaru speciālisti no Igaunijas un Polijas, kā arī no Latvijas, pārstāvo augu ģenētikas, cilmes šūnu, mikrobioloģijas, sabiedrības veselības, sociālantropoloģijas nozaru skatījumu uz biodrošības izaicinājumiem tagad un nākotnē.

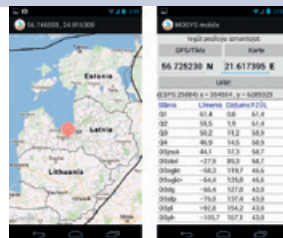
Papildu informāciju meklējiet projekta mājaslapā: www.biodrosiba.lv

03.12.

Izveidota lietotne ģeoloģisko pētījumu veikšanai

Fizikas un matemātikas un Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes pētnieki izveidojuši lietotni mobilajam telefonam *MOSYS V2*, kas ļauj iegūt jebkura Baltijas artēziskā baseina teritorijas punkta modelēto ģeoloģisko struktūru un piezometrisko ūdens līmeni. Izstrādātā lietotne mobilajam telefonam piemērota Android operētājsistēmai. Lietotne izveidota Eiropas Savienības projekta «Starpnozaru zinātnieku grupas un modeļu sistēmas izveide pazemes ūdeņu pētījumiem» ietvaros. Projekta mājaslapa: www.puma.lv

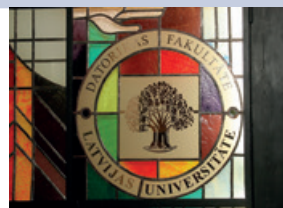

07.12.

Latvijas Programmētāju diena

LU 7. decembrī tika atzīmēta jau 28. Latvijas Programmētāju diena. Tradicionāli šajā dienā pasniegtas lēdijas Adas Lavleisas stipendijas labāķajām datorzinātņu studentēm un Čārlza Bebidža balva labākajam studentam, kā arī notika referātu lasījumi par aktuālām datorikas tēmām un balle.

Atklāta arī izstāde «28 * šis un tas par programmēšanu Latvijā».

10.12.

Suitu «Suitiņā» un J. Kursītes «Inkluzīvu» prezentācija

Humanitāro zinātņu fakultātē 10. decembrī tika prezentētas divas grāmatas par valodniecību, valodas politiku un citām interesantām lietām – «Suitiņā» un «Inkluzīvi».

Grāmatā «Suitiņā» ietverts apjomīgais apraksts par Alsungas izloksnes dinamiku, to sarakstījušas trīs dižas kurzemnieces: filoloģijas zinātņu doktore Vilma Kalme, Triju Zvaigžņu ordeņa kavaliers Lidija Jansone («Gudenieku sievu» vadītāja) un Triju Zvaigžņu ordeņa virsniece Ilga Leimane («Suitu sievu» vadītāja). Grāmatā var atrast gan Alsungas izloksnes aprakstu ar sūliem piemēriem, gan suitu nostāstus un visā Latvijā slaveno suiteņu dižpiedzīvojumus.

Savukārt rakstu krājumā «Inkluzīvi», ko izdevis LU Akadēmiskais apgāds, 40 autori no deviņām valstīm rakstījuši par trimdu un neatkarību, radošām personībām un valodas politiku Latvijā, par aizmirsto, bet pasaulslaveno latviešu fotogrāfu Jāni Doredu, par prūšiem, zemgaļiem un kuršeniekiem, Latvijas poļiem un Baltijas krieviem, par japāņiem, par to, ko lietuvieši domā, ko par viņiem domā latvieši, par raganām – velētājām, latviešu buramvārdiem, par senām tradīcijām, latviešu valodu, un vēl un vēl. Rakstu krājums veltīts profesores Janīnas Kursītes 60 gadu jubilejai.

2012. g. novembra līdz 2013. g. februārim

12.12.

Pasaules gals – mīts vai realitāte?

LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātē notika atklāta lekcija «Pasaules gals – mīts vai realitāte?». Tajā par maiju kalendārā it kā paredzētā pasaules gala iespējamību no zinātniskā viedokļa stāstīja LU Astronomijas institūta pētnieks, populārzinātniskā žurnāla «Terra 2.0» galvenais redaktors *Dr. paed.* Ilgonis Vilks, kā arī LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes profesori *Dr. geol.* Valdis Segliņš, *Dr. geol.* Ervīns Lukševičs un *Dr. geol.* Vitālijs Zelčs.

20.12.

LU Bibliotēkas izstāde «Pēc septiņiem mirkļiem 100 gadi»

Latvijas Universitātes Bibliotēka piedāvā virtuālo izstādi par LU dzīves mirkļiem «Pēc septiņiem mirkļiem 100 gadi». Tajā aplūkojamās 520 vēstures dokumentu un fotogrāfiju digitalizētas lappuses, kuras aptver laika posmu no 1920. gada līdz mūsdienām. Izstādē pirmo reizi vienkopus skatāmi unikāli fragmenti no 1928.–1939. gada Latvijas dokumentālajām filmām, kurās iemūžināti svarīgi LU notikumi. Virtuālā izstāde aplūkojama LU portālā: <http://www.mirkli.lu.lv/>

04.01.

Apskatāma jauna izstāde – «Radio NABA 10»

Atklāta Latvijas Universitātes radio NABA 10. dzimšanas dienai veltīta izstāde, kas apskatāma arī virtuāli. Radio NABA 2012. gada 1. decembrī svinēja 10. jubileju. Par godu šim notikumam sadarbībā ar Latvijas Universitātes Vēstures muzeju tapusi izstāde, kura noslēdz radio NABA jubilejas svētku programmas pasākumu ciklu. Bilingvālā izstāde (latviešu un angļu valodā) stāsta par vienīgās nekomerčiālās Latvijas radiostacijas pirmsākumiem, attīstību un spilgtākajiem notikumiem desmit gadu garumā. Radio NABA tapis ar Latvijas Universitātes un Latvijas Radio atbalstu kā Latvijas Radio 5. kanāls. Tas dzirdams galvaspilsētā un tās apkārtnē 93,1 FM frekvencē. Izstādes virtuālā versija aplūkojama radio mājaslapā: <http://www.naba.lv/par/galerija/naba10/>.

27.01.

LU Senās mūzikas ansamblis Canto svin 30 gadu jubileju

Spīkeru koncertzālē 27. janvārī LU Senās mūzikas ansamblis *Canto* ar koncertu *Zefiro Torna* atzīmēja 30 gadu jubileju. Programmā bija iekļautas renesanses un baroka mūzikas pārles, kā arī speciāli ansamblim rakstīti jaundarbi.

29.01.

Fizmati atkal izrotā Daugavas ledu

Naktī no 28. uz 29. janvārī Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātes studenti jeb *fizmati* uz Daugavas ledus posmā starp Akmens un Dzelzceļa tiltu no kūdras izveidojuši uzrakstu «Salido 27.04.», tā oriģinālā veidā pirmoreiz atklājot datumu, kad notiks Fizikas un matemātikas fakultātes absolventu salidojums. *Fizmati* aicina ikvienu Fizikas un matemātikas fakultātes absolventu uz ilgi gaidīto atkalsatikšanos 27. aprīlī. Kā ikkatru gadu, arī šogad aprīļa beigās un maija sākumā *fizmati* svinēs savas fakultātes svētkus Fizmatdienas, šoreiz 44. pēc kārtas. Tas ir dažādu

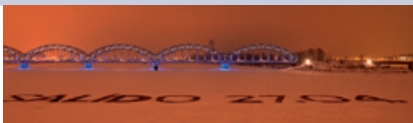

Foto no Fizikas un matemātikas fakultātes arhīva

pasākumu kopums aptuveni nedēļas garumā, kas *fizmatu* vieno gājienā, karaokes sacensībās, personību vakarā, sporta dienā, laivu braucienā un citos pasākumos.

28.01.

LU izrādījusi renovētās telpas – Kerkoviusa namu

Latvijas Universitāte (LU) 28. janvārī svinīgi izrādīja renovētās telpas Rīgā, Kalpaka bulv. 4. Tā sauktajā Kerkoviusa namā turpmāk darbosies ne tikai LU Bibliotēka, bet arī LU Humanitāro un sociālo zinātņu pētījumu centrs. Šajā ēkā mājvieta kopš 20. gs. 40. gadiem bijusi LU Bibliotēkai. Tagad valsts nozīmes arhitektūras piemineklis ir renovēts, bet sētas būvju vietā uzcelta jauna ēka, kurā turpmāk darbosies vairāki LU zinātniskie institūti. Klātesošos uzrunāja LU rektors prof. Mārcis Auziņš, Rīgas domes priekšsēdētāja vietnieks Andris Ameriks, Valsts izglītības attīstības aģentūras direktore Dita Traidās un SIA «Re & Re» ģenerāldirektors Didzis Putniņš. LU Bibliotēkas ēkas rekonstrukciju veica SIA «Re & Re» no 2012. gada 13. aprīļa līdz 2013. gada 15. janvārim, izmantojot ERAF un LU finansējumu.

05.02.

LU zinātnisko konferenci atklās Andris Bērziņš un Pēteris Avens

LU 71. zinātnisko konferenci 5. februārī ar referātiem par ģeopolitikas un ekonomikas perspektīvām atklāja Valsts prezidents Andris Bērziņš un Krievijas bankieris, mecenāts Pēteris Avens. LU no 24. janvāra līdz 7. martam norisināsies ikgadējā zinātniskā konference, kas aptver visdažādākās zinātnes nozares, sākot ar bioloģiju un beidzot ar teoloģiju. Universitātes zinātnieki, docētāji, studenti un viesi nolasīs vairāk nekā 1700 referātu.

07.02.

Sadarbības līgums

LU rektors profesors Mārcis Auziņš un farmācijas uzņēmuma *Glaxo Smith Kline Latvia* (GSK) valdes priekšsēdētājs Dins Šmits 7. februārī parakstīja sadarbības līgumu, lai veicinātu augsti kvalificētu speciālistu sagatavošanu un izaugsmi. Abas puses plāno sadarboties izglītības saturā jautājumos, pētniecības un personāla attīstības jomā medicīnas, ķīmijas, bioloģijas, ekonomikas un vadības nozarē. Studentiem iecerēts piedāvāt prakses un vēlāk arī karjeras iespējas *GSK Latvia*. Plānots, ka farmācijas un citi GSK speciālisti tiks iesaistīti arī izglītības procesā, lasot vieslekcijas un informējot studentus par jaunumiem farmācijas inovāciju jomā.

Foto: Andis Janovs

Februāris–marts

LU Botāniskajā dārzā zied acālijas

Ziedošās acālijas varēs apskatīt februārī un martā – gan LU Botāniskajā dārzā Palmu mājā, gan jaunajā Acāliju mājā. Ekspozīcijās būs apskatāmas šķirnes ar baltiem, dažādu nokrāsu sārtiem un violetiem ziediem. Atkarībā no šķirnes acālijas vienlaikus skatāmas gan pumpuros, gan pilnziedā, gan arī kā zaļi krūmi bez ziediem, tādējādi parādot krāšņo krūmu mainību ziedēšanas sezonā. Pavisam dārza kolekcijā ir 124 acāliju šķirnes un hibrīdi. No tām daudzās LU Botāniskajā dārzā aug vairāk nekā 50 gadus, un to ziedu vainags sasniedz vairāk nekā divu metru apkārtmēru. Latvijas Universitātes Botāniskajā dārzā ir Baltijā lielākā acāliju kolekcija. To sāks veidot jau 20. gs. 30. gados. Kopš 1957. gada profesors Rihards Kondratovičs turpina šo darbu un nodarbojas arī ar acāliju selekciju.

Studiju programmas Latvijas

Bioloģijas fakultāte

Bakalaura studiju programma

- Bioloģija
- ### Profesionālā bakalaura studiju programma

- Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs*

Maģistra studiju programmas

- Bioloģija
- Uzturzinātne

Doktora studiju programma

- Bioloģija

Datorikas fakultāte

Bakalaura studiju programma

- Datorzinātnes
- ### Profesionālā bakalaura studiju programma

- Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs*

Pirmā līmeņa profesionālā studiju programma

- Programmēšana un datortīklu administrēšana

Maģistra studiju programma

- Datorzinātnes

Doktora studiju programma

- Datorzinātnes

Ekonomikas un vadības fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Ekonomika
- Starptautiskā ekonomika un komercdiplomātija
- Vadības zinības

Profesionālās bakalaura studiju programmas

- E-biznesa un loģistikas vadības sistēmas
- Starptautiskās ekonomiskās attiecības
- Grāmatvedība, analīze un audits
- Finanšu menedžments

Maģistra studiju programmas

- Eiropas studijas
- Ekonomika
- Sabiedrības vadība
- Starptautiskās attiecības (ekonomika)
- Vadības zinības

Profesionālās maģistra studiju programmas

- Finanšu ekonomika
- Grāmatvedība un audits
- Starptautiskais bizness
- Projektu vadīšana

Doktora studiju programmas

- Demogrāfija
- Ekonomika
- Vadībzinātne

Ķīmijas fakultāte

Bakalaura studiju programma

- Ķīmija
- ### Profesionālā bakalaura studiju programma
- Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs*

Maģistra studiju programma

- Ķīmija
- ### Profesionālā maģistra studiju programma
- Darba vides aizsardzība un ekspertīze

Doktora studiju programma

- Ķīmija

Fizikas un matemātikas fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Fizika
- Matemātika
- Optometrija

Profesionālā bakalaura studiju programma

- Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs*

Otrā līmeņa profesionālā studiju programma

- Matemātikas statistiķis

Maģistra studiju programmas

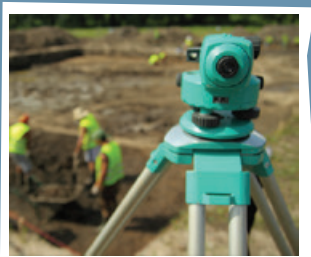
- Fizika
- Matemātika

Profesionālā maģistra studiju programma

- Optometrija

Doktora studiju programmas

- Fizika, astronomija un mehānika
- Matemātika

Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Ģeogrāfija
- Ģeoloģija
- Vides zinātne

Profesionālā bakalaura studiju programma

- Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs*

Maģistra studiju programmas

- Ģeogrāfija
- Ģeoloģija
- Vides zinātne

Profesionālā maģistra studiju programma

- Telpiskās attīstības plānošana

Doktora studiju programmas

- Ģeogrāfija
- Ģeoloģija
- Vides zinātne

Humanitāro zinātņu fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Angļu filoloģija
- Āzijas studijas
- Baltu filoloģija
- Franču filoloģija
- Klasiskā filoloģija
- Krievu filoloģija
- Kultūras un sociālā antropoloģija
- Moderno valodu un biznesa studijas
- Somugru studijas
- Vācu filoloģija

Maģistra studiju programmas

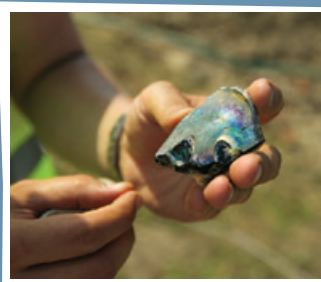
- Angļu filoloģija
- Baltijas jūras reģiona studijas (angļu valodā)
- Baltu filoloģija
- Klasiskā filoloģija
- Krievu filoloģija
- Kultūras un sociālā antropoloģija
- Orientalistika
- Romāņu valodu un kultūru studijas
- Vācu filoloģija

Profesionālās maģistra studiju programmas

- Konferenču tulkošana
- Rakstiskā tulkošana

Doktora studiju programmas

- Filoloģija
- Valodniecība

Vēstures un filozofijas fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Filozofija
- Vēsture

Maģistra studiju programmas

- Filozofija
- Vēsture

Doktora studiju programmas

- Filozofija
- Vēsture

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

ANNO 1919

Universitātē 2013./2014.

Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte

Bakalaura studiju programma

- Psiholoģija
 - Profesionālās bakalaura studiju programmas**
 - Māksla
 - Psiholoģija
 - Skolotājs šādos virzienos:
 - Angļu valodas
 - Informātikas un programmmēšanas
 - Kulturoloģijas
 - Latviešu valodas un literatūras
 - Mājturības un tehnoloģiju, mājsaimniecības
 - Pirmsskolas
 - Sākumizglītības
 - Speciālās izglītības skolotājs/skolotājs logopēds
 - Sporta
 - Vācu valodas
 - Vizuālās mākslas
 - Sociālais pedagogs
- Pirmā līmeņa profesionālā studiju programma**
- Pirmsskolas izglītības skolotājs

Maģistra studiju programmas

- Dažādības pedagoģiskie risinājumi
- Izglītības zinātnes
- Pedagoģija

Profesionālās maģistra studiju programmas

- Izglītības vadība
- Psiholoģija

Otrā līmeņa profesionālā studiju programma (ar iepriekšējo augstāko izglītību)

- Skolotājs** šādos virzienos:

- Dabaszinību	- Vidējās izglītības fizikas
- Filozofijas	- Vidējās izglītības fizikas un dabaszinību
- Ģeogrāfijas un pamatizglītības dabaszinību	- Vidējās izglītības franču valodas
- Ģeogrāfijas un dabaszinību	- Vidējās izglītības informatikas un programmmēšanas pamatu
- Mājturības, mājsaimniecības un tehnoloģiju	- Vidējās izglītības itāliešu valodas
- Pamatizglītības angļu valodas	- Vidējās izglītības krievu valodas un literatūras / krievu valodas kā svešvalodas un latviešu valodas kā otrās valodas
- Pamatizglītības vācu valodas	- Vidējās izglītības ķīmijas
- Pirmsskolas izglītības	- Vidējās izglītības ķīmijas un dabaszinību
- Reliģijas un ētikas	- Vidējās izglītības latviešu valodas un literatūras
- Sākumizglītības	- Vidējās izglītības matemātikas
- Sociālo zinību	- Vidējās izglītības skandināvu valodas
- Skolotājs logopēds	- Vidējās izglītības vācu valodas
- Speciālās izglītības	- Vidējās izglītības vizuālās mākslas
- Vēstures	- Vidējās izglītības ekonomikas
- Vidējās izglītības angļu valodas	
- Vidējās izglītības bioloģijas	
- Vidējās izglītības bioloģijas un dabaszinību	
- Vidējās izglītības ekonomikas	

Doktora studiju programmas

- Izglītības vadība
- Pedagoģija
- Psiholoģija

Juridiskā fakultāte

Bakalaura studiju programma

- Tiesību zinātne

Maģistra studiju programma

- Tiesību zinātne
- Profesionālā maģistra studiju programma**
- Tiesību zinātne

Doktora studiju programma

- Juridiskā zinātne

Medicīnas fakultāte

Bakalaura studiju programma

- Farmācija
- Profesionālā bakalaura studiju programma**
- Māšzinības
- Otrā līmeņa profesionālā studiju programma**
- Ārstniecība

Maģistra studiju programmas

- Farmācija
- Māšzinības

Doktora studiju programma

- Medicīna un farmācija

* Studiju programma, kurā studijas notiek 5 fakultātēs: Datorikas, Bioloģijas, Fizikas un matemātikas, Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu, Ķīmijas fakultātē.

** Programmas īstenošanā piedalās Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte, Bioloģijas fakultāte, Datorikas fakultāte, Ekonomikas un vadības fakultāte, Fizikas un matemātikas fakultāte, Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte, Humanitāro zinātņu fakultāte, Ķīmijas fakultāte, Teoloģijas fakultāte un Vēstures un filozofijas fakultāte.

Sociālo zinātņu fakultāte

Bakalaura studiju programmas

- Informācijas pārvaldība
- Komunikācijas zinātne
- Politikas zinātne
- Socioloģija

Maģistra studiju programmas

- Bibliotēkzinātne un informācija
- Diplomātija
- Komunikācijas zinātne
- Politikas zinātne
- Socioloģija

Doktora studiju programmas

- Komunikācijas zinātne
- Politikas zinātne
- Socioloģija

Teoloģijas fakultāte

Bakalaura studiju programma

- Teoloģija un reliģiju zinātne

Maģistra studiju programma

- Teoloģija

Doktora studiju programma

- Teoloģija un reliģiju zinātne

Informācija
Studentu serviss
Raiņa bulv. 19,
125. telpa
TEL. 67034444
LU@LU.LV
WWW.GRIBUSTUDET.LV

ATKLĀJ SAVU UNIKĀLO U!

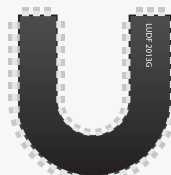
Uzzināt

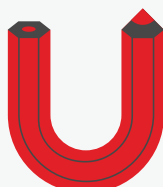
Uzlādēt

Uzņemties

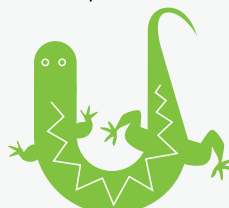
<? Uzkodēt ?>

Uzsmaidīt

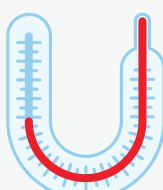
Uzrunāt

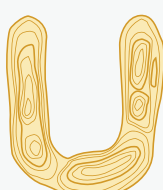
Uzsākt

Uzrakstīt

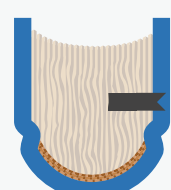
Uzticēties

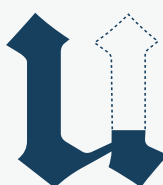
Uziet

Uzdriekstēties

Uzvarēt

Uztvert

Universitātē

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE
ANNO 1919

CIENI SAVU GALVU, STUDĒ VIENĪGAJĀ LATVIJAS UNIVERSITĀTĒ!

WWW.GRIBUSTUDET.LV

<p>PIRMDDIENA</p> <p>08.00 Rīta kofeins 15.00 Kultūras, izglītības un zinātnes ziņas 16.05 Studenta pietura 18.00 Zāle 19.00 Mūžu muzejs 21.00 Improvizācija 22.00 Audiogramma/ Skaņu mežs 23.00 Cits smagais</p>	<p>OTRDIENA</p> <p>15.00 Kultūras, izglītības un zinātnes ziņas 16.00 Remarka 18.00 Zinātnes vārdā 22.00 Pierasti Ieraksti</p>	<p>TREŠDIENA</p> <p>15.00 Kultūras, izglītības un zinātnes ziņas 16.00 Alus pučs 17.00 Bīstamie gadi 19.00 Pērļu zvejnieks 21.00 Atrastās skaņas 22.00 Vizijas 23.00 Intervīlhis/ Absolūtais minors 24.00 Partitūra</p>	<p>CETURTDIENA</p> <p>09.00 LR Saeimas plenārsēde 18.00 Rakumi 21.00 Dabaskats 22.00 Ej apskrieties! 23.00 Metāla pasaules hronikas</p>	<p>PIEKTDIENA</p> <p>15.00 Kultūras, izglītības un zinātnes ziņas 16.00 Nedēļas mūzikas apskats 17.00 Top 25 20.00 Plastilīns 21.00 Dabsolis</p>	<p>SESTDIENA</p> <p>00.00 Italo disco & minimal wave & third wave 12.00 Bron - Hits 14.00 Mythologies 15.00 Radio Polka 18.00 Top 25/10 LV 19.00 Soul Power 21.00 Dievišķās balsis 23.00 French Connection.lv</p>	<p>SVĒTDIENA</p> <p>00.00 Kislorod 12.00 NabaWuda 13.00 Nedēļas ziņu apskats 14.00 Muzeju gaismas 17.00 Rasols 19.00 OLE 20.00 Bitit matos 22.00 Signāls 23.00 Mirklis pirms miera</p>
--	---	--	--	---	--	---

WWW.NABA.LV

ISSN 1691-8185

9 771691 818502 >

www.facebook.com/LatvijasUniversitate
www.twitter.com/universitate.lv
www.draugiem.lv/universitate
www.youtube.com/universitate.lv